

**БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА**

ОТЧЕТ

**ЗА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА, УЧЕБНА
И ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ
НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА – БАН ПРЕЗ 2025 Г.**

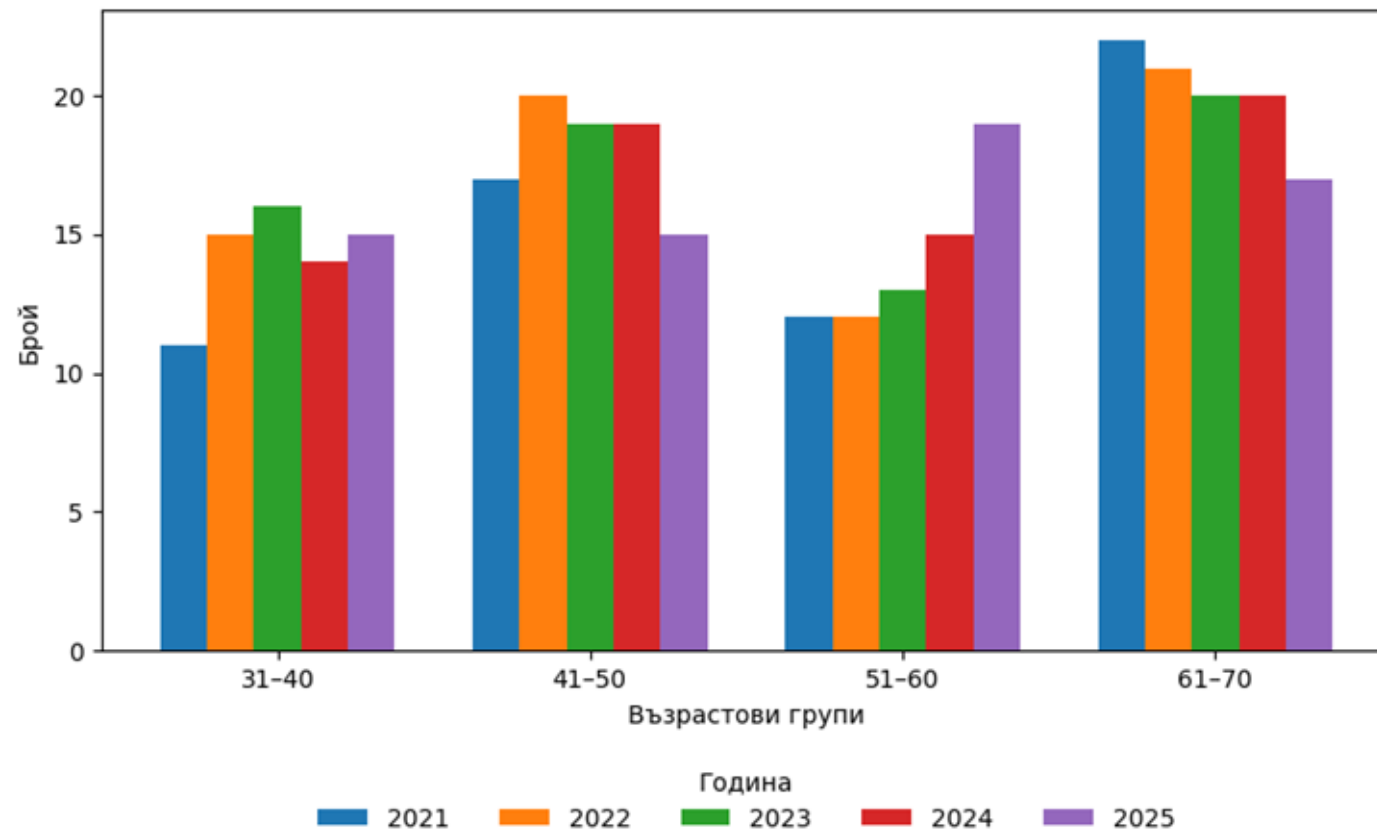
София, 21.01.2026 г.

© Evgen Dinev Photography

СПРАВКА ЗА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ИГ-БАН КЪМ 31.12.2025г.

Разпределение по възраст

- 31–40г.- 15
 - 41–50г.- 15
 - 51–60г.- 19
 - 61–70г.- 17
 - над 70г. - 3
- Заети щатни бройки:**
- общо служители – **69** (32 жени)
 - хабилитирани учени – **21** (10 жени)
 - нехабилитирани учени – **16** (4 жени)
 - специалисти с висше образование – **24** (14 жени)
 - средно образование – **8** (4 жени)

Фиг. 1 Възрастова структура на персонала на Института за гората – БАН по години за периода 2021–2025 г.

СПРАВКА ЗА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ИГ-БАН КЪМ 31.12.2025 г.

• АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ:

- професор – 6
- доцент – 15
- гл. асистент – 10
- асистент – 5

НАУЧНИ ЗВАНИЯ:

чл.-кореспондент – 1

НАУЧНИ СТЕПЕНИ:

доктор – 31

доктор на науките – 3

докторанти – 28

СПРАВКА ЗА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ИГ-БАН КЪМ 31.12.2025г.

По ЗРАСРБ са обявени 3 конкурса за заемане на академични длъжности:

- доц. д-р Ели Павлова-Трайкова
- доц. д-р Мариям Божилова
- ас. Петър Лалов

Две защиты за придобиване на ОНС „доктор“

- д-р Стела Гюдорова
- д-р Павел Топалов

2024г.- 8 конкурса за а.д., 2 защиты “д-р”,
2023г.- 7 конкурса за а.д., 1 защита “д-р”,
2022г.- 5 конкурса за а.д., 3 защиты “д-р”,
2021г.- 5 конкурса за а.д., 3 защиты „д-р” + 1- “д.н.”
2020г.- 4 конкурса за а.д., 3 защиты „д-р”.

1.1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

- През отчетния период, залегналите научни тематики и цели в изследователския план на ИГ-БАН се изпълняват чрез реализирането на **49 проекта** (58 за 2024, 65 за 2023 г.; 64 за 2022 г.):
- **15 проекта** – Фонд „Научни изследвания“;
- **14 проекта** – Министерства, други ведомства и национални фондове, частни фирми; (+3 проекта Е 3.4: Получени средства от други източници, които не са стопанска дейност)
- **4 проекта** – Бюджетна субсидия от БАН;
- **2 проекта** – МОН по НП „Млади учени и постдокторанти“ ;
- **2 проекта** – МОН по НП „Опазване на околната среда“ 2018–2024 г.;
- **2 проекта** – МОН по Национална пътна карта за научна инфраструктура 2020–2027;
- **3 проекта** – Програмата за мобилност Erasmus+ Education, Training, Youth and Sport;
- **7 COST Actions**, финансирани от ЕС.

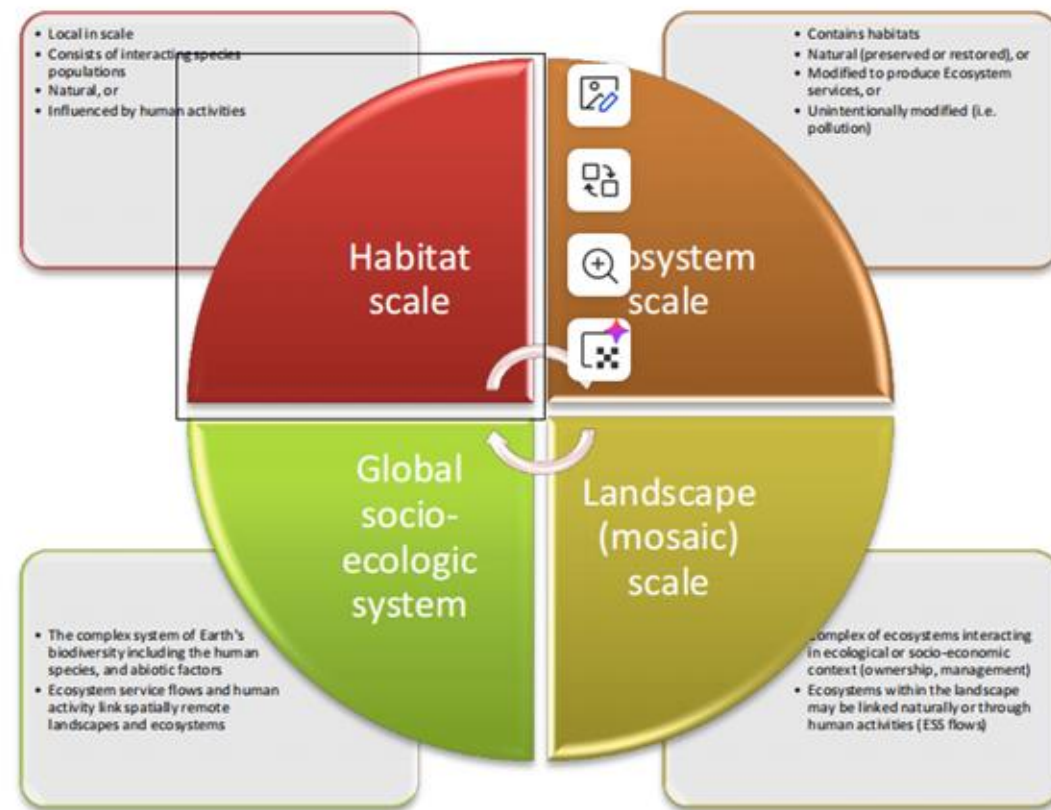

1.1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

Най-значим стратегически проект с национално и европейско значение през 2025 г.

Проект „Завършване на процеса на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги и на зелената инфраструктура на територията на мрежата Натура 2000, както и монетарна оценка за екосистемите и техните услуги“ (Договор № Д-30-82/30.12.2024 г., Обособена позиция № 2)

Проектът е от ключово значение, тъй като създава научно обоснована и съпоставима основа за управление, опазване и възстановяване на екосистемите и екосистемните услуги в мрежата Натура 2000, в съответствие с европейските политики.

Фиг 1. Връзка между екосистемите, екосистемните услуги и ландшафтните мозайки

1.1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

- През 2025 г. са спечелени нови 8 проекта:

Проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ)

- Проект „Научна периодика 2026, сп. „Наука за гората“ с ръководител проф. д-р Маргарита Георгиева.
- Проект „Научна периодика 2026, сп. „Silva Balcanica“ с ръководител чл.-кор. дн Георги Георгиев.
- Проект „Интегрирани дистанционни и in-situ изследвания за устойчивостта на борови гори в Западните Родопи в контекста на климатичните промени“ с ръководител гл. ас. д-р Елена Тодорова.
- Проект „Проучване влиянието на ерозията и противоерозионните дейности върху речни екосистеми“ с ръководител доц. д-р Ели Павлова-Трайкова.
- Проект „Интегрирана система за подпомагане на вземането на решения за оценка и управление на екологични рискове – EcoRiskGuard“ с ръководител гл. ас. д-р Тодор Стоянов.

Проекти, финансирани от Изпълнителната агенция по околна среда

- Проект „Извършване на инвентаризация на парникови газове (ПГ) от сектор „Земеползване, промяна в земеползването и горско стопанство“ (ЗПЗГС) и на съответната част от Националния доклад по РКОНИК за 2024 г. (за докладване 2026 г.)“ се финансира, с ръководител гл. ас. д-р Лора Стоева.
- Проект „Осигуряване на данни с цел докладване на критични натоварвания за сяра, азот, киселинност и тежки метали за основни типове сухоземни екосистеми в България“ се финансира от Изпълнителната агенция по околна среда, с ръководител проф. д-р Маргарита Георгиева.

Проект, финансиран от Фонд Земеделие

- Проект “Лесовъдски и здравословни проблеми в горите на България в условията на климатични промени” - чл.-кор. дн Георги Георгиев, проф. д-р Маргарита Георгиева, доц д-р Йонко Додев

1.1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

1.1.1. ГОРСКА ЕКОЛОГИЯ

Горските екосистеми в условията на природни и антропогенни въздействия – състояние, уязвимост и адаптация

проф. д-р Миглена Жиянски – Ръководител

доц. д-р Димитър Димитров

доц. д-р Ели Павлова-Трайкова

гл. ас. д-р Елена Тодорова

гл. ас. д-р Лора Кирова

гл. ас. д-р Лора Стоева

гл. ас. д-р Росица Янева

гл. ас. д-р Тодор Стоянов

ас. Кристиан Колев

докторант Боян Михайловски

докторант Иван Ризов

докторант Смилка Тенева

хим. Светослава Даскалова

инж. Надежда Старшова

инж. Йонка Василева

инж. Методи Караджов

1.1.1. ГОРСКА ЕКОЛОГИЯ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

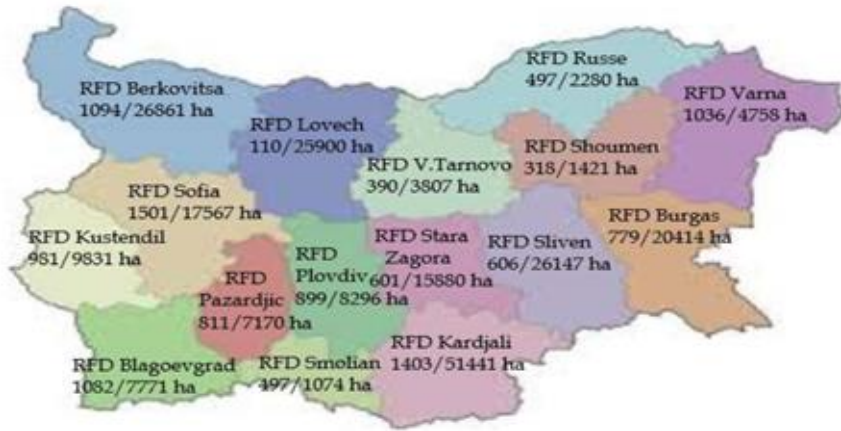

Fig. 5. Number and area in ha of forest fires for the period 2000-2024 by Regional Forest Directorates.

Проучено е управлението на горските пожари в България, като е установено, че въпреки напредъка във вертикалната координация и комуникацията между националните и европейските институции, слабата хоризонтална координация, недостигът на ресурси и ограниченото прилагане на съвременни методи за оценка на риска намаляват ефективността на превенцията и реакцията при пожари. (Stoyanov, 2025, Q4)

Проучено е влиянието на различна интензивност на прореждане в иглолистни (смърч – *Picea abies*) и широколистни (бук – *Fagus sylvatica*) гори в Централна Стара планина върху почвените запаси от органичен въглерод и азот, като е установено, че при смърчовите култури слабото прореждане води до по-голямо намаляване на почвения органичен въглерод, докато умереното има по-щадящ ефект, а при буквите гори умереното и по-високото прореждане не предизвикват статистически значими промени в запасите от почвен органичен въглерод и общ азот в слоя 0–30 cm, което показва по-висока устойчивост на почвите към лесовъдските намеси, като запасите от азот се определят основно от дълбочината на почвата. (Kirova, Stoeva, Stoyanov, 2025, Q4)

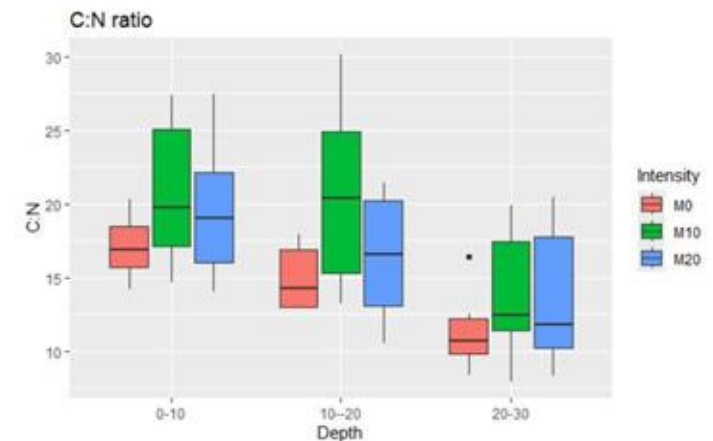

Fig. 4. Carbon-nitrogen ratio (C:N) for the controls and two thinning intensities, grouped by soil layers.

1.1.1. ГОРСКА ЕКОЛОГИЯ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Table 3. Four main methodological approaches identified.

Method	Number of Studies	Percentage (%)	Z-Score	Statistical Significance *
Multi-Criteria Decision Analysis	49	44%	3.21	0.001
Machine learning	28	25%	1.87	0.05
Integrated Geospatial Modeling	19	17%	1.98	0.05
Statistical and Probabilistic	16	14%	2.14	0.05

* Chi-square goodness-of-fit test against uniform distribution.

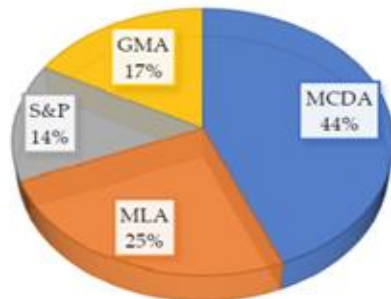
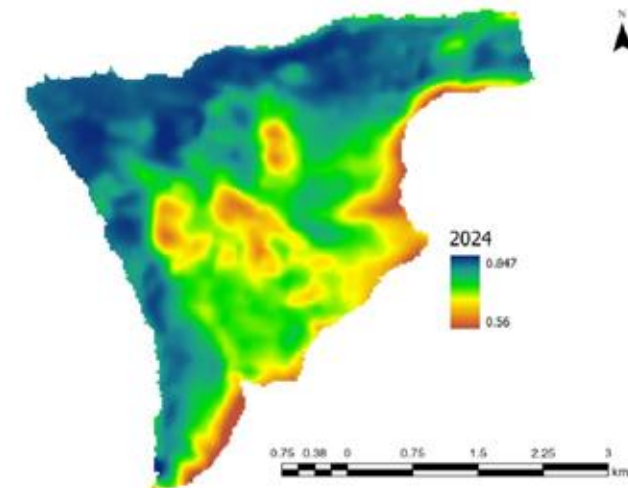

Figure 4. Pie representation of the four main methodological approaches used at the global scale.

На базата на лит. обзор са проучени различни методи за оценка на риска от горски пожари, като е установено, че най-често той се определя чрез съчетаване на много фактори (напр. климат, релеф, растителност, човешка дейност) или чрез компютърни модели, които се „обучават“ от минали пожари. Въпреки това изследването показва, че управленските решения и поведението на хората рядко се включват, което прави оценката на риска от пожари непълна и по-малко надеждна. (Mihajlovski & Zhiyanski, 2025, Q1)

Извършено е проучване на нагласите и гледните точки на местните заинтересовани страни в община Велинград относно конфликтите и възможностите за развитие в планинска територия, като анализира как хората възприемат баланса между опазването на природата и социално-икономическото развитие (Todorova, Zhiyanski, 2025, Q2)

Проучени са пространствено-времевите изменения в състоянието на горската растителност и почвената влажност в резерват „Парангалица“ чрез сателитни индекси, като са получени резултати, позволяващи идентифициране на зони и периоди с повишена екосистемна чувствителност към климатични и природни смущения. (Todorova, Zhiyanski, 2025, Q2)

Soil Moisture Index 2024

1.1.1. ГОРСКА ЕКОЛОГИЯ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Проучена е почвената ерозия в горските територии на Държавно горско стопанство Самоков чрез прилагане на методика за оценка на ерозионния риск, като е установено, че по-голямата част от площите са с умерен потенциален и нисък реален риск, но значителна част от зоните над населените места са с повишен риск и представляват опасност при интензивни валежи. (Pavlova-Traykova, 2025, WoS)

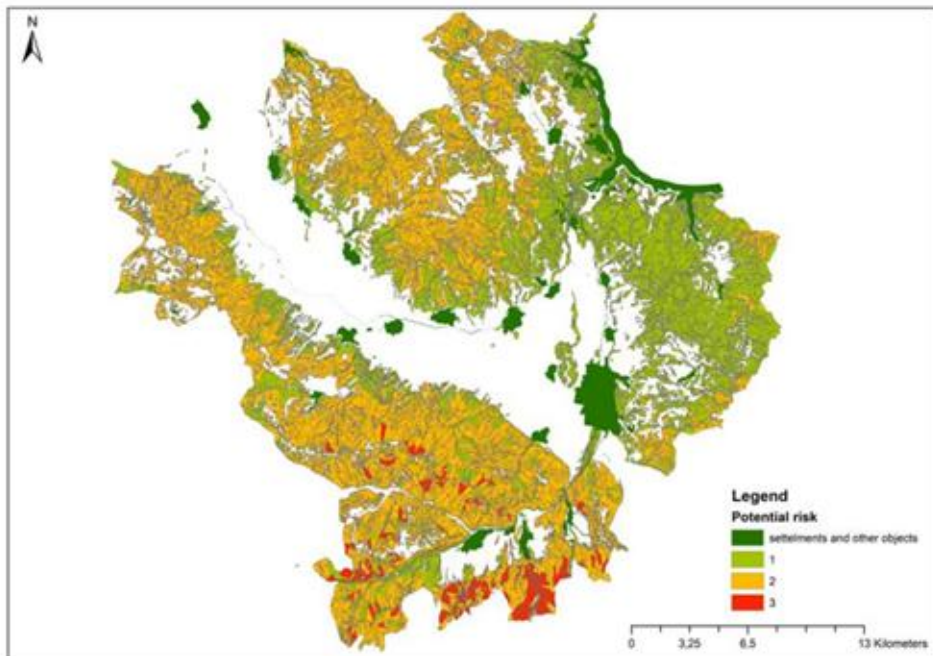
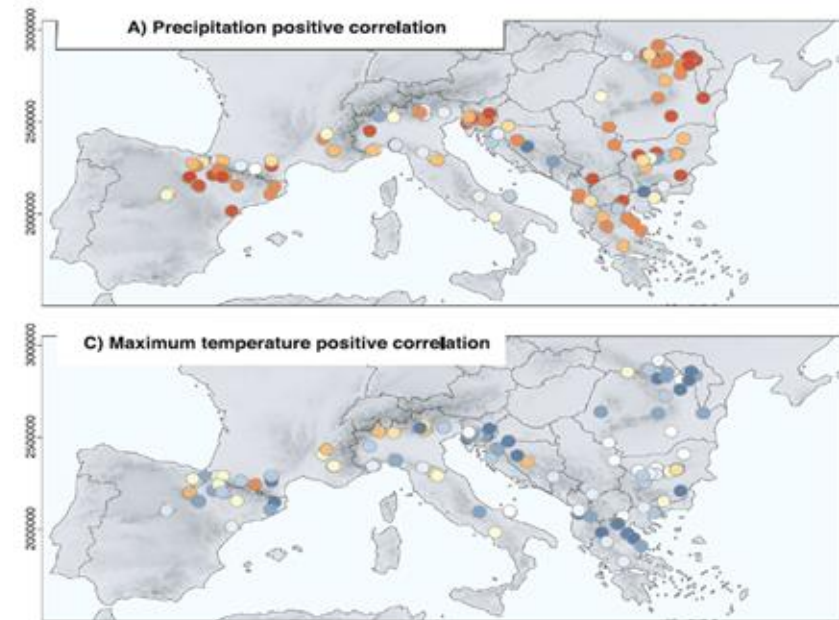

Fig 2. Potential soil erosion risk at State Forestry Samokov

Изследвано е влиянието на дневните климатични фактори върху прираста на отделни дървета от обикновен бук (*Fagus sylvatica*) в южната граница на ареала чрез дендрохронологичен анализ (дневните валежи и дневните екстремни температури (максимални и минимални); резултатите показват, че валежите имат ясно положителен ефект върху растежа основно от средата на април до средата на юли, докато високите максимални температури през юни–юли действат отрицателно, като ефектите са по-силно изразени при по-едри дървета. Serrano-Notivoli et al. (вкл. D. P. Dimitrov). Q1

1.1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

1.1.2. ЛЕСОВЪДСТВО И УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Адаптация на горите към климатични промени

доц. д-р Мариям Божилова – Ръководител

проф. дн Сотир Глушков
проф. д-р Георги Хинков
доц. д-р Румен Петрин
доц. д-р Ивайло Величков
доц. д-р Ангел Ферезлиев
доц. д-р Пламен Глогов
доц. д-р Йонко Додев
гл. ас. д-р Димитър Димитров
ас. инж. Антон Антонов

докторант Влатко Димитровски
докторант Кирил Пиронков
докторант Младен Миков
докторант Николина Георгиева
докторант Светослав Петров
докторант Стоян Николов

инж. дн Ивайло Марков
инж д-р Димитър Бояджиев
инж. Васил Чакъров
инж. Емил Станишев

1.1.2. ЛЕСОВЪДСТВО И УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Лесовъдство, биология, екология, възобновяване, отглеждане и ползване на горските екосистеми

- Проучено е природозащитното състояние на крайречни гори в Дунавската равнина чрез 18 пробни площи и са разработени предварителни мерки за поддържане и възстановяване на автохтонни крайречни гори. (**Хинков, Ливуи-Чувац, 2025**)
- Проведени са арбористични проучвания на вековни дъбови дървета на територията на община Божурище. Извършена е фитопатологична експертиза и определяне на разрушаващите гъбни организми (*Ganoderma applanatum* и *Phelinus ignarius f. quercus*). Направено е динамично укрепване със стоманени въжета (cabling) и редукция на короната, с което цепнатината беше намалена от 12 см на 4 см. (**Глушков, Бояджиев**)
- Проучване на популациите на бял имел в дюнните комплекси край Несебър установява над 50% заразяване на канадска топола и силна корелация между броя имелови туфи и обезлистването. (**Glogov, Zaemdzhikova, Bozhilova, 2025, Q4**)
- За пръв път в България е документирано нападение на *Drosophila suzukii* върху плодовете на белия имел и е установена нова биотична връзка между два инвазивни вида. (**Zaemdzhikova, Glogov, Bozhilova, Kechev, 2025, Q3**)

Фиг. 1. Култури от канадска топола в пробни площи със средна до висока степен на заразяване от бял имел (*Viscum album*)

1.1.2. ЛЕСОВЪДСТВО И УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Лесовъдство, биология, екология, възобновяване, отглеждане и ползване на горските екосистеми

- Представена е първа количествена оценка на кореновата система на издънкови дъбови насаждения, показваща широко разпространена загуба на централен корен и повишена уязвимост към ветровали. **(Додев, Миков, Марков, Попов, 2025, WoS)**
- Установено е, че доминиращият подраст от *Fraxinus ornus* ограничава естественото възобновяване в култури от *Pinus nigra* и са предложени лесовъдски мерки за управление на структурата. **(Gyudorova, Dodev, Popov, Glogov, 2025, WoS)**
- Анализ на иглолистни култури в ДГС София показва, че монодоминантните и едновъзрастни борови насаждения са силно уязвими към пожари, ветровали, снеголоми и биотични атаки. **(Пиронков, Глогов, Богданов, 2025)**
- Направени са дендрометрични измервания на сребрист смърч (*Picea pungens*) за коледни елхи в агролесовъдска система в Чепинската котловина, които показват висока оцеляемост (96,8–99,5%), запазване на сребристата окраска при 70,4–86,5% от растенията, нарастващ дял на стандартни елхи от 9-тата до 10-тата година и прогноза за пълна рентабилност на производството при 12-годишна възраст **(Ферезлиев, 2025, WoS).**

Фиг. 1. Ветровал в издънково дъбово насаждение (ДГС Ловеч, подотдел 68-в)

1.1.2. ЛЕСОВЪДСТВО И УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Биологична продуктивност, растеж и ресурси

- Разработени са нови методични инструменти за оценка на строежа и производителността на горски насаждения и Единна разредна система (РС), приложима за иглолистни и широколистни видове. **(Петрин, 2025, WoS)**
- Изследвана е пространствената и възрастовата структура на високопланинска смърчова гора в резерват Парангалица и са определени запасите на живата и мъртвата дървесина. **(Величков, Хинков, Димитров, Жиянски, 2025, WoS)**
- Установени са количества мъртва горска биомаса в диапазона 30–34,7 m³/ha в Западна Стара планина, по-ниски от характерните за стари дъбови и букови гори. **(Димитров, 2025)**
- Проведен е етап от дългосрочно изследване на растежа на дугласкови насаждения в Западните Родопи за допълване на справочната таксационна база. **(Ферезлиев, 2025)**
- Многогодишно мониторингово изследване на черната боровинка (*Vaccinium myrtillus*) в НП Рила (2020–2024 г установява микроклиматично обусловени вариации в плододаването при стабилно проективно покритие в смърчови гори между 1500 и 2200 m, експлоатационни запаси от 22,2 до 51,4 плода/m² и основни заплахи като утъпкване, пожари и паша **(Георгиева, Глогов, Божилова, 2025)**.

Фигура 3 Отклонения на Единната разредна система от РС за ела.

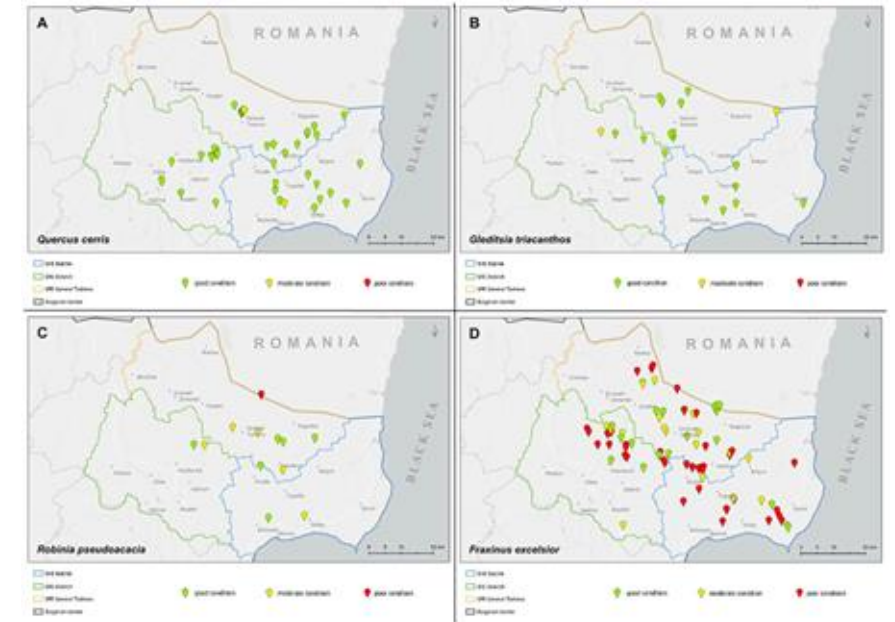
Фигура 4 Отклонения на Единната разредна система от РС за бяла мура.

1.1.2. ЛЕСОВЪДСТВО И УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Приложни решения, технологии и сертификация

- Разработена е оригинална методика за интегрирана оценка на ползащитните горски пояси чрез пет ключови индикатора, успешно тествана в Южна Добруджа. **(Dodev, Georgiev, Georgieva, Ivanov, Georgieva, 2025, Q1)**
- Анализирано е издънковото възобновяване на *Ulmus minor* в урбанизирани условия и са установени зависимости между диаметъра на пъновете и жизнеността на издънките. **(Dimitrov, Glogov, Bogdanov, 2025)**
- Проведен е комплексен анализ на FSC-сертифицираното управление на горите в България за периода 2005–2024 г. и са формулирани основни предизвикателства и препоръки. **(Величков, 2025)**
- Изследвани са технологии за механизирани дърводобив на стръмни терени, включително въжени линии и софтуерни инструменти за планиране и оптимизация. **(Антонов, 2025; Бояджиев, Глушков, Антонов, 2025)**

Фиг. 5. Карта, показваща интегрираната оценка на изследваните ползащитни горски пояси: (A) *Quercus cerris*; (B) *Gleditsia triacanthos*; (C) *Robinia pseudoacacia*; (D) *Fraxinus excelsior*.

1.1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

1.1.3. ГОРСКА ГЕНЕТИКА, ФИЗИОЛОГИЯ И КУЛТУРИ

Генетичен фонд на местни, натурализирани и интродуцирани дървесни видове: изследване, съхраняване и използване

доц. д-р Мария Глушкова – Ръководител

проф. д-р Татяна Станкова

доц. д-р Ваня Качова

доц. д-р Александър Делков

доц. д-р Мира Георгиева

доц. д-р Пролетка Димитрова

докторант Марин Минчев

докторант Орце Димитров

докторант Стоян Тошев

докторант Здравко Бакалов

докторант Кристиян Колев

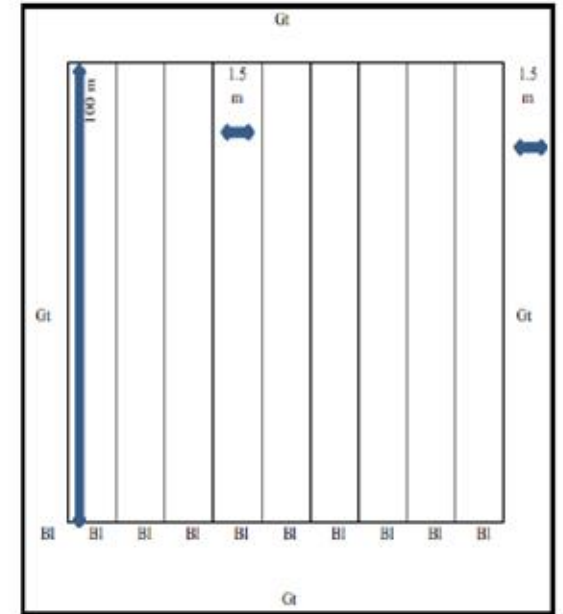
агр. Пенка Стефанова

1.1.3. ГОРСКА ГЕНЕТИКА, ФИЗИОЛОГИЯ И КУЛТУРИ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

- Проучена е връзката между доминиращия диаметър и основните таксационни показатели в горски култури от бор, акация и хибридна топола, като получените резултати показват, че доминиращият диаметър може да се прогнозира с висока точност чрез квадратичния среден диаметър и базалната площ, което позволява надеждна оценка на доминиращата височина и продуктивността на насажденията **(Stankova, Ogana, P. Dimitrova, 2025, Q1)**
- Изследвана е морфологичната вариабилност на листата при *Quercus frainetto* Ten. в източната част на Република Северна Македония. **(Димитров, Глушкова, 2025)**
- Проучено е количественото разпространение на европейския имел (*Viscum album* ssp. *album*) в тополови насаждения в района на Несебър, като получените резултати показват над 50% заразяване на *Populus x canadensis*, средно 2,6 индивида от имел на дърво и положителна зависимост между интензивността на заразяване и диаметъра на гостоприемника. **(Glogov, Kachova и др., 2025)**
- Направено е проучване на залесяванията в района на РДГ София, показвайки, че горските култури заемат 18,7% от всички горски територии, силно доминирани от иглолистни видове (94,4%), главно *Pinus sylvestris* и *Pinus nigra*. Възрастовият профил е концентриран в интервала 31–60 години. Най-честите фитосанитарни проблеми включват *Diplodia sapinea*, *Heterobasidion annosum*, *Armillaria mellea* и нападения от корояди (*Ips* spp., *Tomicus* spp.), особено при боровите монокултури **(Тошев, Георгиева, Белилов, Глогов, Георгиев, 2025)**.

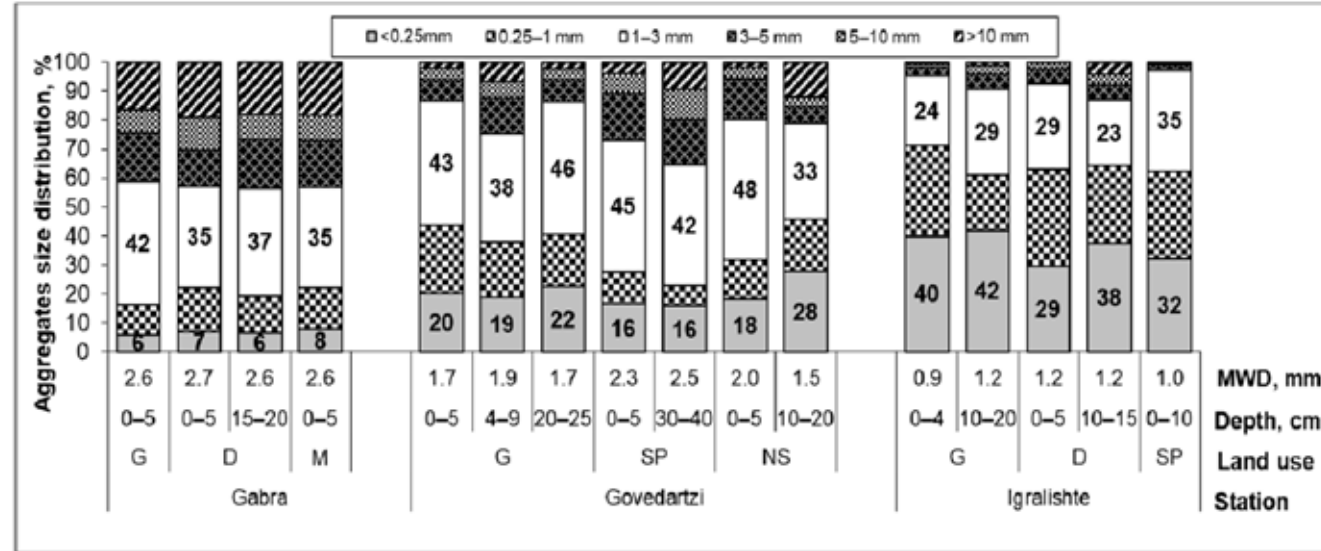
Legend: Bl – *Robinia pseudoacacia* L. ;
Gt – *Gleditsia triacanthos* L.

Фиг. 1. Схема на площадката на потомството на един клон *Robinia pseudoacacia*

1.1.3. ГОРСКА ГЕНЕТИКА, ФИЗИОЛОГИЯ И КУЛТУРИ

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

- Проучено е издънковото развитие на пауловния (*Paulownia tomentosa*) в агролесовъдска система в Чепинската котловина за периода 2022–2024 г., като получените резултати показват нарастване на броя и диапазона на диаметъра на пънните издънки, намаляване на кореновите издънки, висок едногодишен прираст по височина и продукция на 388,7 kg дървесна биомаса от площ 667 m² (Ферезлиев, Делков, 2025).
- Проучени са характеристиките на почвената структура в планинските райони Габра (Лозенска планина), Говедарци (Рила) и Игралитце (Малешевска планина) при тревна растителност, широколистни гори и иглолистни насаждения от *Pinus sylvestris* и *Picea abies*, като получените резултати показват, че повърхностните почвени слоеве се характеризират с предимно оптимални водозадържащи и аерационни свойства, но с ограничен капацитет за акумулиране на почвена влага, а стабилността на почвените агрегати се определя от съдържанието на почвен органичен въглерод в Габра и от ензимната активност (β -глюкозидаза) в Говедарци и Игралитце, което е важно за мониторинга на почвеното качество при климатични и антропогенни промени. (Kercheva и кол. с уч. на Glushkova, 2025, Q1).
- Проучено е влиянието на разпространението на ледовете по време на Последния ледников максимум върху северните граници на горската растителност, като получените резултати показват, че ледената покривка е била по-ограничена и фрагментирана, позволявайки съществуването на микрорефугиуми и бързо възстановяване на горите чрез анемохория. (кол с уч. на Aleksandrov, Hinkov, Giuleva, 2025, WoS)

Фигура 1. Разпределение на агрегатите по размер и среден тегловен диаметър на сухите агрегати (MWD)

1.1. ПРОБЛЕМАТИКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

1.1.4. ГОРСКА ЕНТОМОЛОГИЯ, ФИТОПАТОЛОГИЯ И ЛОВНА ФАУНА

Съвременни подходи за мониторинг и подобряване на здравословното състояние на горски екосистеми

доц. д-р Гергана Заемджикова – Ръководител

чл-кор. дн Георги Георгиев
проф. д-р Маргарита Георгиева
доц. д-р Михаил Кечев
доц. д-р Светозар Маджов
гл. ас. Севдалин Белилов
гл. ас. д-р Чавдар Желев
гл. ас. д-р Росен Андреев
гл. ас. д-р Благой Койчев
ас. Петър Лалов, докторант
ас. Веселин Иванов, докторант
ас. Васил Младенов, докторант

Докторант Николай Златанов
Докторант Боряна Катинова-Стоянова,
Докторант Петко Илиев
Докторант Мария Добрева
Докторант Биляна Стоянова
Докторант Дария Прегьова
Докторант Михаела Христова
Докторант Величка Борикова

инж. Мария Матова
ланд. арх. Деница Петрова
агр. Вяра Петрова

1.1.3. ГОРСКА ЕНТОМОЛОГИЯ, ФИТОПАТОЛОГИЯ И ЛОВНА ФАУНА

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Проучено е за първи път в България разпространението на гъбния патоген *Setomelanomma holmii* по обикновен смърч (*Picea abies*), като получените резултати показват поява на силно изразена болест по иглиците при 12,4% от 6-годишни фиданки в разсадника на УОГС Юндола, при липса на симптоми при *Picea pungens* (**Dobрева и кол. с уч. на Georgieva, Georgiev, 2025, Q3**).

Проучени са летежните характеристики на летната и зимната фенологична форма на боровата процессионка (*Thaumetopoea pityocampa*) в района на Асеновград, като получените резултати показват едновременно присъствие и припокриване на летежа на двете форми между юли и началото на септември, с ясно изразени пикове и силно влияние на надморската височина и температурния режим върху активността и преживяемостта на вида (**Georgiev, Georgieva, Zaemdzhikova, Belilov, Matova, Hristova, Mirchev, 2025, WoS**).

Проучено е разпространението на редкия дългорог бръмбар *Saperda similis* в България, като получените резултати установяват ново находище в Западните Родопи, доказано чрез отглеждане на екземпляри от стъбла и клонови на *Salix caprea*, и коригират по-старо литературно сведение, погрешно отнесено към този вид (**Georgiev, Georgieva et al., 2025, WoS**).

Проучено е за първи път разпространението на болестта *Massaria* по чинари (*Platanus x acerifolia*) в България, като получените резултати установяват наличие на патогена *Splanchnonema platani* в паркови и градски зелени площи и изясняват жизнения му цикъл чрез целогодишно наблюдение на анаморфната и теломорфната фаза (**Hristova, Georgieva, Yanev, Koychev, 2025, WoS**).

Проучен е комплексът от ксилофагни насекоми по цера (*Quercus cerris*) в полезащитни горски пояси в Южна Добруджа, като получените резултати установяват за първи път в България хоботника *Gasterocercus depressirostris depressirostris* като вредител по цера и регистрират нов за страната хищник от семейство Asilidae (*Pogonosoma minus*), с новооткрита трофична връзка между двата вида (**Ivanov, V., Kechev, M., Georgieva, M., Belilov, S., Mirchev, P., Hubenov, Z., Georgieva, L., Georgiev, G., 2025, Q2**).

Фигура 1. Плодни тела на *Setomelanomma holmii* по смърча

Фигура 2. *Saperda similis*

1.1.3. ГОРСКА ЕНТОМОЛОГИЯ, ФИТОПАТОЛОГИЯ И ЛОВНА ФАУНА

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Проучено е храненето на сивия вълк (*Canis lupus*) в Централна Стара планина чрез анализ на екскременти (2018–2020 г.), като получените резултати показват ясно изразена сезонна селективност – положителен избор на благороден елен през зимата, на сърна през топлите сезони и много силна селекция към подрастващи коне сред домашните животни, при отчетливо отрицателен подбор на диво прасе, добитък и овце. (**Koychev, Spassov, 2025, Q4**)

Проучено е влиянието на надморската височина на местообитанията върху плодовитостта на женските на боровата процессионка (*Thaumetopoea pityocampa*) в България (**Mirchev, Belilov, Matova, Dobрева, 2025**)

Проучени са механизмите на диапауза и преживяемостта на летни и зимни популации на боровата процессионка (*Thaumetopoea pityocampa*) в Югозападна България, като получените резултати показват ясно изразени фенологични различия, по-висока смъртност и по-честа продължителна диапауза при летните популации, силно обусловени от надморската височина и екологичните условия, с важно значение за динамиката на популациите и управлението на вредителя в условията на климатични промени. (**Zaemdzhikova, et al., 2025, Q2**).

Изследвано е състоянието на полезащитните горски пояси в Североизточна България и Южна Добруджа, със специален акцент върху видовете от р. *Quercus*, *Acer*, *Fraxinus*, като получените резултати разкриват неравномерно развитие, различна устойчивост и наличие на фитосанитарни проблеми, свързани с абиотичен стрес, биотични фактори и стопанисването (**Георгиев, Георгиева, Иванов, Додев, Белилов, Кечев, Мирчев, Маджов, Петрова, 2025**).

Проучено е масовото нападение от пеещата цикада *Pagiphora annulata* в полезащитни горски пояси от планински ясен (*Fraxinus excelsior*) в Южна Добруджа през 2024–2025 г., като получените резултати показват висока численост и интензивно яйцеснасяне, водещи до изсъхване на леторасли и листни дръжки, спад на популацията през 2025 г., участие на още два вида цикади и разширен кръг от гостоприемници, което определя вида като сериозна заплаха за младите насаждения и възстановяването на деградирани полезащитни горски пояси в Североизточна България. (**Иванов, 2025, WoS**).

Фиг. 1. *Canis lupus*

Фиг. 3. Яйцеснасяне на пеещи цикади по *Fraxinus excelsior*: А – яйца на *Pagiphora annulata* по невдървенял леторасъл и листни дръжки; В – яйца на *Tibicina haematodes* по вдървенял леторасъл; С – разположение на яйцата на *T. haematodes* (с. Методиево, 10.07.2025 г.)

1.1.3. ГОРСКА ЕНТОМОЛОГИЯ, ФИТОПАТОЛОГИЯ И ЛОВНА ФАУНА

Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Проучени са междуремонтните срокове и състоянието на пътната мрежа в полезащитните горски пояси в Добруджа, като получените резултати показват необходимост от оптимизиране на поддръжката с оглед дълготрайното функциониране на поясите и ефективното им стопанисване (*Маджов, Георгиев, Георгиева, Додев, Иванов, Белилов, Маринков, Георгиева, 2025*).

Проучено е приложението на мобилно-базирана система за събиране на данни за здравословното състояние на дърветата в полезащитните горски пояси в Южна Добруджа, като получените резултати показват, че системата позволява бърз, надежден и стандартизиран теренен мониторинг, подпомагащ управлението и оценката на състоянието на поясите (*Georgieva, Ivanov, Georgieva, Dodev, Georgiev, 2025 WoS*).

Изследвани са основните лесовъдски и структурни характеристики на залесените площи на територията на РДГ – София, включително видовия състав, възрастовата структура и доминиращите тенденции в развитието на горските култури (*Тошев, Георгиева, Белилов, Глогов, Георгиев, 2025*).

Проучено е разпространението и въздействието на Ендотиевия рак по кестена, причинен от *Cryphonectria parasitica*, в смесени кестеново-дъбови насаждения в Югозападна България, като получените резултати документират за първи път увреждания по благун (*Quercus petraea*) и характеризират честотата, интензивността и биологичните особености на патогена. (*Filipova, и кол с уч. на М. Georgieva , 2025, Q4*).

Проучени са нови и слабо познати заболявания по иглолистни дървесни видове в България, като получените резултати разширяват знанията за фитопатологичните рискове и необходимостта от навременен мониторинг и диагностика (*Дерменджиев, Добрева, Начев, Велинов, Георгиев, Георгиева, 2025*).

Фиг. 1. Некротична рана от *Cryphonectria parasitica* по кората на зимния дъб

1.1.3. ГОРСКА ЕНТОМОЛОГИЯ, ФИТОПАТОЛОГИЯ И ЛОВНА ФАУНА Фундаментални и научно-приложни изследвания, 2023–2026 г.:

Проучено е състоянието на националните програми за мониторинг на горските повреди в 19 европейски държави, като получените резултати показват значителна фрагментираност, ограничена съпоставимост и достъпност на теренните данни поради различия в протоколите, законодателни и езикови бариери и липса на метаданни, което налага компенсиране чрез последваща обработка, интеграция с дистанционни методи и засилена европейска координация. (*Нласну и кол. , 2025, с уч. на Georgiev u Georgieva, Q1*)

Проучена е динамиката на повредите в горите, причинени от насекоми, в умерена и бореална Европа за периода 2000–2022 г. чрез анализ на дългосрочни данни от 15 държави, като получените резултати показват нарастващо въздействие на насекомите-ксилофаги върху голосеменните (доминирано от *Ips typographus*), намаляващо въздействие на листогризеците, по-силни повреди при по-топли и сухи условия и отчетлива синхронност в рамките на групи според типа на хранене и вида гостоприемник, с потенциални последици за трансформацията на европейските гори към по-широко участие на широколистни видове. (*Нласну и кол. , 2025, с уч. на Georgiev u Georgieva, Q1*)

Проучена е популационната генетична структура и филогеографията на хищния бръмбар *Thanasimus formicarius* в целия му европейски ареал, като получените резултати показват високо генетично разнообразие с две основни генетични линии (атлантическа и континентална), наличие на поне два ледникови рефугиума, изолирана популация на Корсика и ключова роля на плейстоценските климатични събития за съвременната пространствена структура на вида. (*Рарек и кол., 2025, с уч. на Belilov, Q1*)

Проучена е практическата роля на насекомите във функционирането на човешките общества, като получените резултати обобщават ключовото им значение като опрашители, източник на храна и суровини, фактор в медицината и козметиката, средство за биологичен контрол и моделни организми в науката, подчертавайки дългосрочната и незаменима връзка между хората и насекомите (*Тakov et al. с уч. на Georgieva, Q2*)

Проучено е опадването на иглиците на смърча, причинено от патогенната гъба *Setomelanomma holmii*, като получените резултати установяват симптомите, разпространението и значението на заболяването за здравословното състояние на смърчовите насаждения в България (*Дерменджиев, Добрева, Начев, Велинов, Георгиева, Георгиев, 2025*).

Фиг. 1. *Thanasimus formicarius*

1.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2030

Приоритет 1: Съвременни енергийни източници и енергийно ефективни технологии

- Извършени са изследвания на бързорастящи дървесни видове в интензивни горски култури, които доказват техният потенциал за устойчиво производство на биомаса като възобновяем енергиен ресурс и елемент на кръговата икономика.
- Анализирани са влиянието на генотипа, възрастта, гъстотата и климатичните фактори върху растежа и продуктивността на енергийни култури, с цел оптимизация на системите за производство и повишаване на енергийната ефективност.
- Разработени са научни основи за интеграция на агролесовъдски системи в националните политики за възобновяема енергия и устойчиво управление на ресурсите.

Paulownia tomentosa

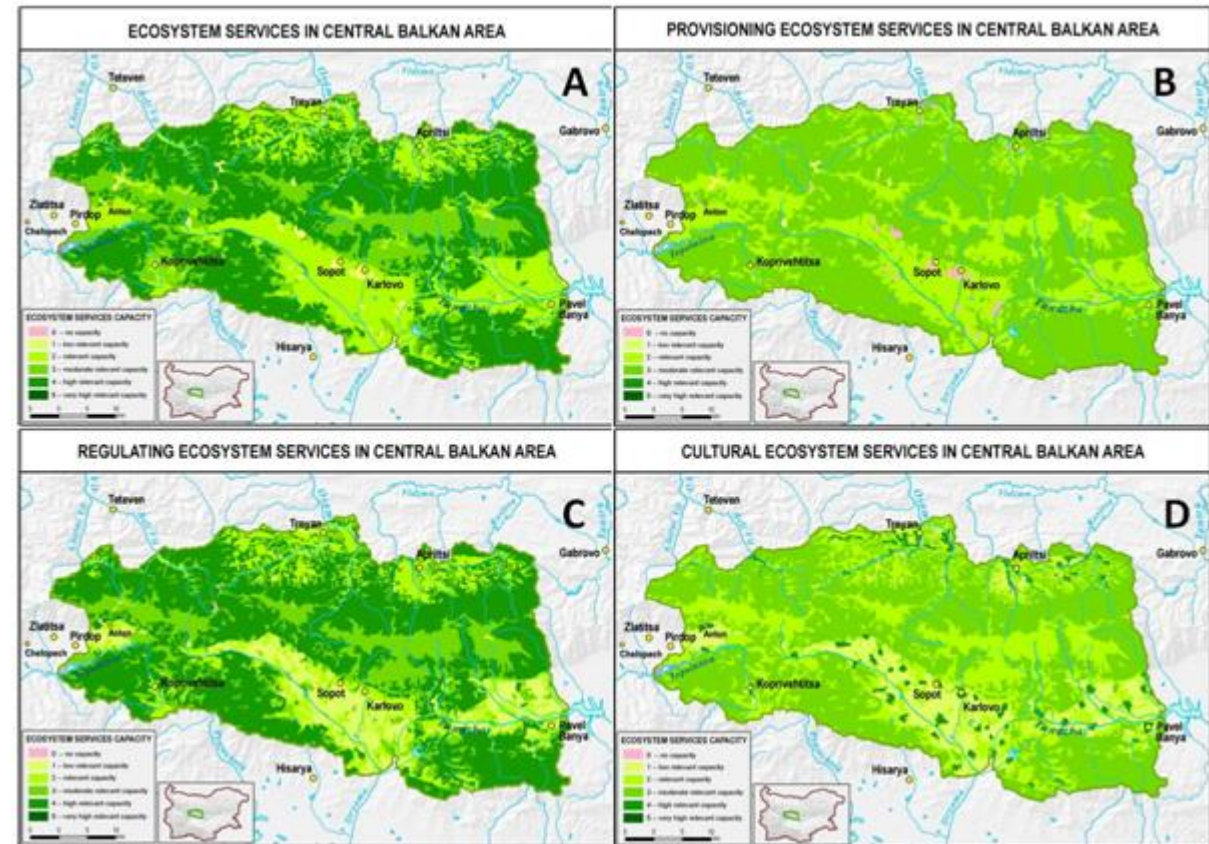
1.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2030

Приоритет 3: Здраве и качество на живот

Проведени са изследвания и мониторинг на горски, крайградски и градски екосистеми (екология, ентомология, генетика), насочени към оценка на влиянието на климатичните промени, замърсяването и биотичните фактори върху човешкото здраве и благосъстояние.

Анализирани са насекомни вредители и гъбни патогени, включително инвазивни видове, като са предложени мерки за контрол с цел осигуряване на безопасна градска среда и намаляване на здравните рискове (напр. боровата процесионка).

Оценено е състоянието и капацитетът на екосистемите да предоставят ключови екосистемни услуги – чист въздух, вода, регулиране климатичното въздействие и рекреационни функции, пряко свързани с качеството на живот.

Фиг. 1. Оценка на състоянието и капацитетът на екосистемите в Централен Балкан

1.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2030

Приоритет 4: Опазване на околната среда. Екологичен мониторинг.

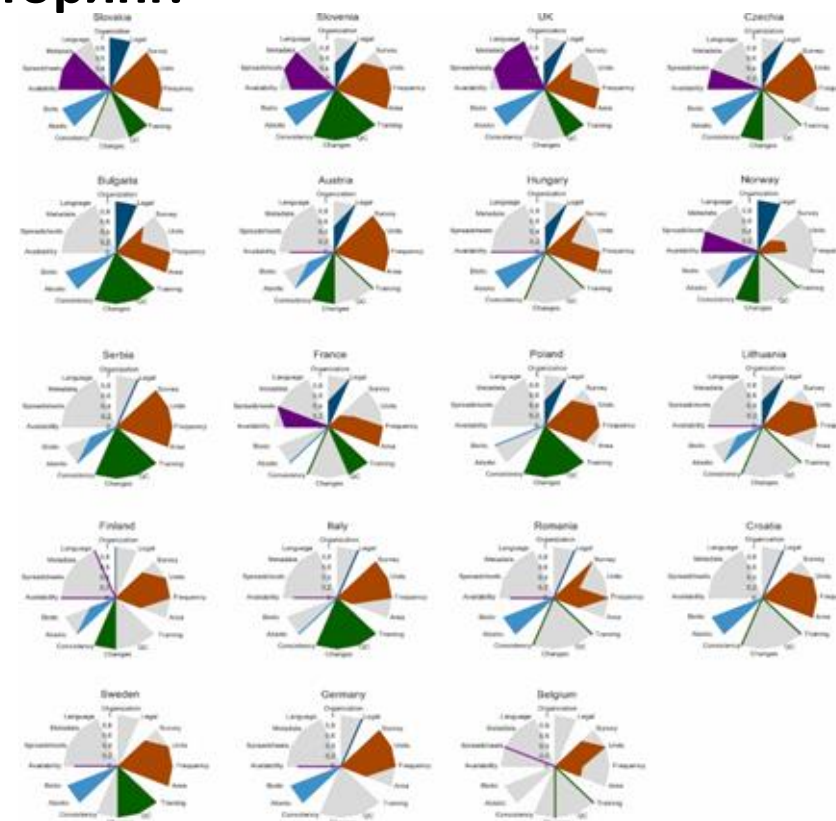
Оползотворяване на суровини и биоресурси

Извършен е широкомащабен екологичен мониторинг на горски и градски екосистеми чрез интегрирани теренни и дистанционни методи (ГИС, сателитни данни, дроне, лидар), включително в ползащитни горски пояси и зони от Натура 2000.

Разработени и приложени са оригинални методики за оценка на здравословното състояние на гори и ползащитни пояси, включително класификация на деградацията и приоритизиране на възстановителни мерки.

Изследвани са въздействията на климатични екстремуми, горски пожари, атмосферни отлагания и ерозионни процеси върху екосистемите, като резултатите подпомагат превенцията, адаптацията и устойчивото управление.

Проведени са изследвания върху биоразнообразието, вредителите и патогените, включително установяване на нови данни за видове и хранителни връзки, както и за разпространението на инвазивни видове.

Фиг. 4. Представяне на обследванията за повреди в горите на 19 европейски държави, оценени чрез въпросник сред национални експерти. Диаграмите показват отговорите на 16 въпроса

1.3. ПОЛЗА И ЕФЕКТ ЗА ОБЩЕСТВОТО ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Екологични ползи

Разработени и приложени са научно обосновани методики и индикатори за мониторинг на горски, крайречни и урбанизирани екосистеми, включително в зони от мрежата „Натура 2000“.

Осигурени са актуални данни за биоразнообразие, въглероден запас, мъртва дървесина, регулация на водния цикъл и устойчивост на екосистемите, използвани при формулиране и прилагане на национални и европейски политики.

Въведени са системи за ранно предупреждение и оценка на риска от пожари, ерозия и деградация на екосистемите.

Разработени са научни решения за управление и възстановяване на крайречни гори, защитени местообитания, лечебни растителни видове, и зелена инфраструктура.

Осъществен е мониторинг и контрол на инвазивни и вредни видове, както и опазване на защитени и стопански значими видове.

Фиг. 1 *Rhodiola rosea*

1.3. ПОЛЗА И ЕФЕКТ ЗА ОБЩЕСТВОТО ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Икономически ползи

Оптимизирано е управлението на горските ресурси чрез нови таксационни методи, Единна разредна система и инструменти за по-точна оценка на дървесния обем и сортиментирането.

Разработени са научно обосновани решения за повишаване на икономическата ефективност на механизирания дърводобивна дейност, включително в планински терени.

Създадени са предпоставки за развитие на интензивни горски култури, производство на биомаса и специализирано производство (вкл. коледни елхи) като алтернативен енергиен и икономически ресурс.

Данните от оценката и картографирането на екосистемните услуги подпомагат устойчивото териториално планиране и намаляват разходите, свързани с деградация на околната среда.

Насърчава се развитието на екотуризъм и свързани икономически дейности в местните общности.

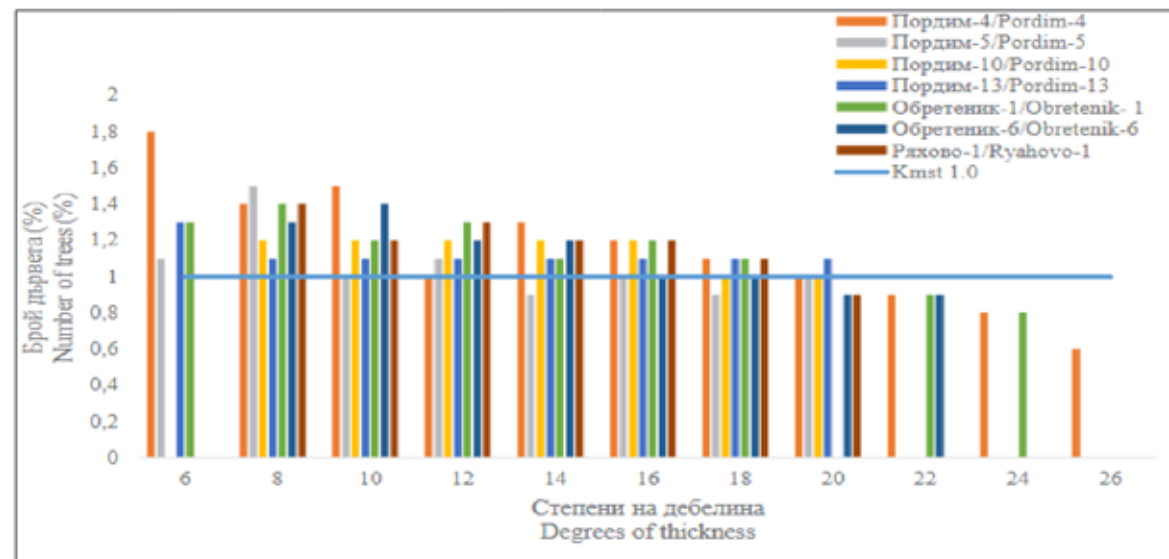

Фиг. 1 Модел на кръговата икономика.

2.1. ЗНАЧИМИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2025 г.

2.1.1. Предложение на секция „Горска генетика, физиология и култури”

Направена е оценка на механичната стабилност на 20-годишни култури от полусибсови потомства на 7 селектирани клона *Robinia pseudoacacia* L. Установена е ниска степен на механична стабилност на акациевите дървостои, характеризирана чрез отношението $H/D_{1.30}$. За постигане на по-добър растеж и продуктивност на културите, при поддържане на надеждна стабилност на дървостойте през целия период на ротация, се препоръчва провеждането на отгледни мероприятия в млада възраст (Димитрова, П., 2025).

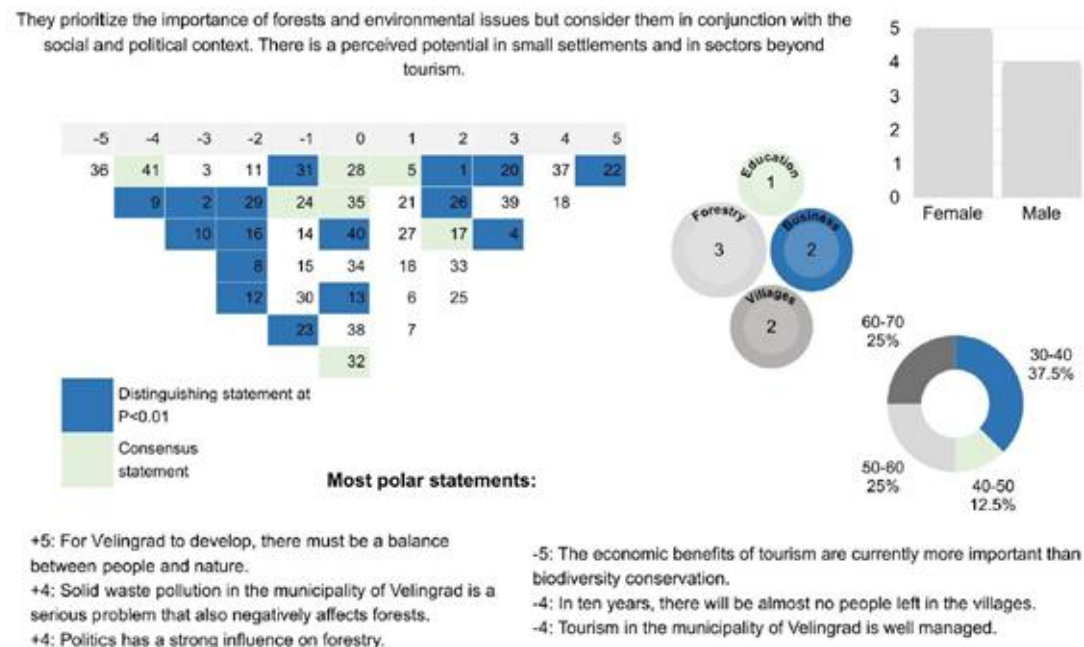

Фиг. 1. Коефициент на механична стабилност (Kmst) на акациевите дървета от опитните площи по степени на дебелина

2.1. ЗНАЧИМИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2025 г.

2.1.2. Предложение на секция „Горска екология“

В резултат от изпълнен научно-изследователски проект, насочен към социо-екологични проучвания в отдалечени планински райони, е проведено пилотно изследване с прилагане на Q-методология за анализ на възприятията на заинтересованите страни в горския сектор. Чрез интегриране на качествени и количествени подходи са идентифицирани типове мнения, както и зони на консенсус и противоречие по ключови въпроси за управлението на горските и планинските територии в района на Велинград. Резултатите представляват първа за страната системна оценка на социалните измерения на управлението на природните ресурси на местно ниво чрез този метод и осигуряват надеждна основа за формулиране на политики, публикувана в списание с импакт фактор (гл. ас. д-р Елена Тодорова, КП-06-КОСТ/19 от 14.12.2023 г., ФНИ)

Фигура 1. Перспектива 1: Баланс между природата и човека.

2.1. ЗНАЧИМИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2025 г.

2.1.3. Предложение на секция „Лесовъдство и управление на горските ресурси“

Проведено е изследване на причините за ветровал в издънкови насаждения от цер (*Quercus cerris* L.) и благун (*Quercus frainetto* Ten.) в ДГС Ловеч. Установено е, че 80% от падналите дървета са без централен корен, като делът е значително по-висок при цера (89%) спрямо благуна (50%). Замяната на централния корен с плитко разположени придатъчни корени води до ниска устойчивост на вятър и повишен риск от съхнене, болести и увреждания. Резултатите подчертават необходимостта от активно превръщане на издънковите дъбови гори в семенни и от подпомагане на късносукцесионните дъбови видове с по-устойчива коренова система. Изследването има пряко значение за управлението на значителна част от горите в България и е публикувано в сп. *Наука за гората* (Додев и др., 2025).

Фигура 1. Ветровал в издънкови насаждения от цер (*Quercus cerris* L.) и благун (*Quercus frainetto* Ten.) в ДГС Ловеч

2.1. ЗНАЧИМИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2025 г.

2.1.4. Предложение на секция Ентомология, фитопатология и ловна фауна

Проучени са биологията, екологията и разпространението на стопански значими насекомни вредители и гъбни патогени, причиняващи щети в горски и градски екосистеми. За първи път в България като вредител по цер (*Quercus cerris* L.) е съобщен *Gasterocercus depressirostris* (Fabricius) (Coleoptera, Curculionidae) и нов за фауната на страната хищник по него – *Pogonosoma minus* Loew (Diptera: Asilidae), чиято трофична връзка е нова за науката (Ivanov et al., 2025). Инвазивният вид *Drosophila suzukii* (Matsumura) (Diptera: Drosophilidae) е асоцииран за първи път с *Viscum album* L. в България (Zaemdzhikova et al., 2025). Открити са нови фитопатогени в страната – *Setomelanomma holmii* M. Morelet по *Picea abies* (L.) (Dobrova et al., 2025), *Splanchnonema platani* (Ces.) Barr (Dothideomycetes, Pleosporales) по *Platanus × acerifolia* (Hristova et al., 2025) и *Cryphonectria parasitica* (Murrill) M.E.Barr по *Quercus petraea* L. (Filipova et al., 2025).

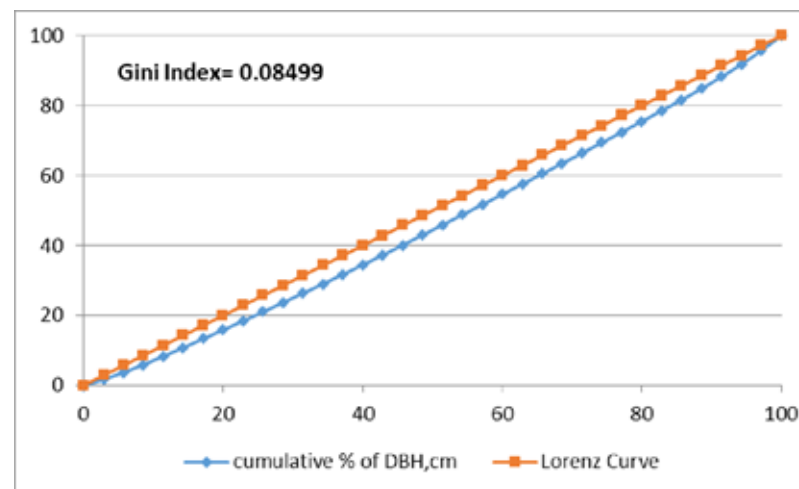
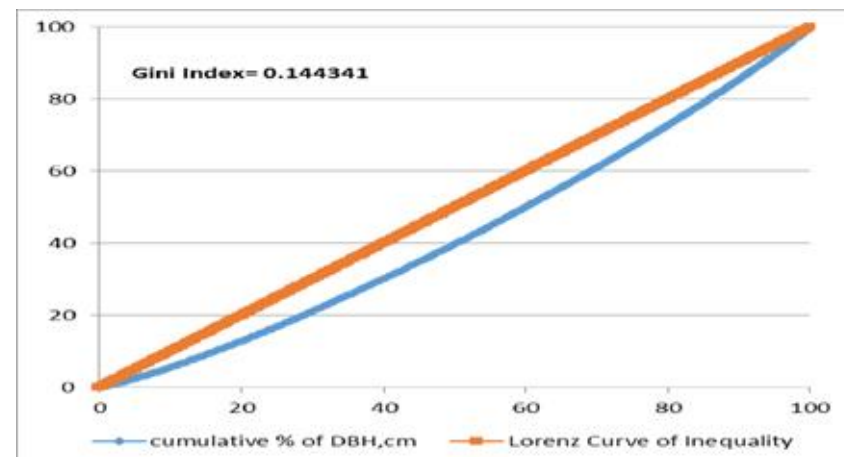
Фигура 1. *Pogonosoma minus*: А – имаго (дорзален изглед); В – какавида (латерален изглед); С – имагиниране; D – екзувий

2.2. ЗНАЧИМИ НАУЧНИ-ПРИЛОЖНИ ПОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2025 г.

2.2.1. Предложение на секция „Горска генетика, физиология и култури“

Проследен е растежът на топови култури (*Populus* sp.) след проведени агролесовъдски мероприятия – земеделско ползване за 6-годишен период в началния етап от отглеждането на културите. Установено е, особено добре изразено в началото, повишаване на таксационните показатели среден диаметър и височина, и подобряване на почвената среда при агролесовъдските системи, в сравнение с конвенционалните методи на отглеждане (Качова, В., Ферезлиев, А., 2025).

Разработен е модел за оценка на растежа и състоянието на горските култури, основаващ се на анализ на разпределението на дърветата по диаметър с помощта на индекс на Gini и крива на Lorenz. След прилагането му са установени добри резултати за всички видове залесявания в Софийско, при спазване на изискванията за произход на семената и фиданките (Тошев, С. и кол., 2025).

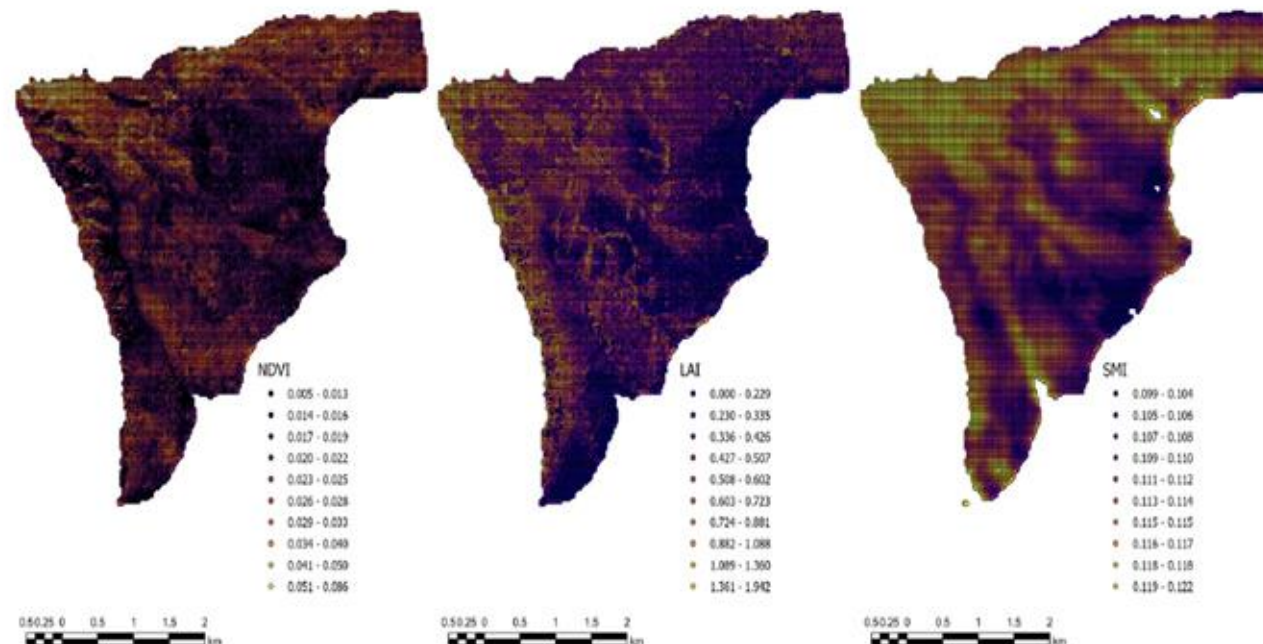

Фигура 1. Разпределение по диаметри - Gini index и крива на Lorenz

2.2. ЗНАЧИМИ НАУЧНИ-ПРИЛОЖНИ ПОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2025 г.

2.2.2. Предложение на секция „Горска екология“

ЛTER сайт „Парангалица“ осигурява дългосрочни, стандартизирани и съпоставими данни за климатичните условия, въглеродния баланс, почвите, структурата на горските екосистеми и биоразнообразието в екосистеми с минимално антропогенно въздействие. Прилаганият интегриран набор от екологични индикатори позволява систематичен мониторинг на състоянието на природните екосистеми, ранно идентифициране на промени, оценка на тяхната устойчивост и анализ на потенциални екосистемни рискове. Получените резултати служат като надеждна референтна база за научни изследвания, за оценка на екосистемните услуги и за подпомагане прилагането на политики в областта на климата и биоразнообразието. Интеграцията на сайта в европейската LTER мрежа гарантира съпоставимост на данните на международно ниво и ефективен трансфер на научни резултати към институциите, управлението на защитените територии и горскостопанската практика. (проф. д-р Миглена Жиянски и кол., проект LTER-BG).

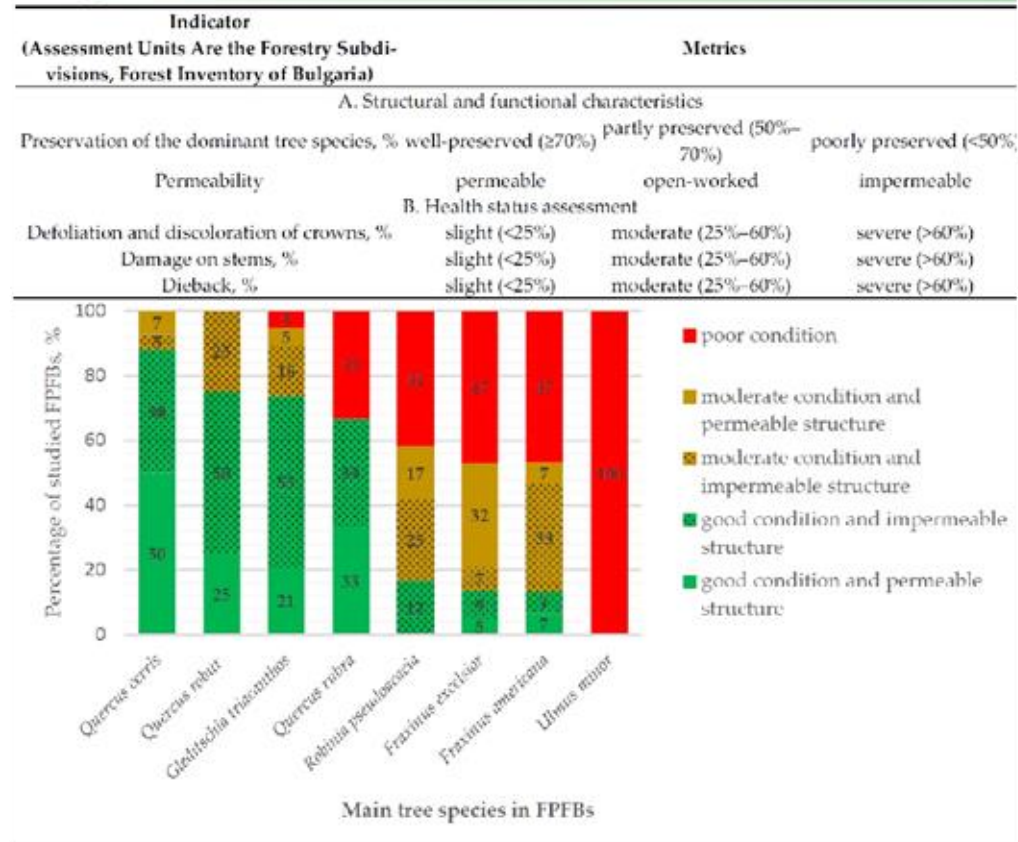
Фиг. 1. Стандартно отклонение на индекса на растителна жизненост (Normalized Difference Vegetation Index), индекса на листната повърхност (Leaf Area Index) и индекса на почвената влажност (Soil Moisture Index) в резерват „Парангалица“

2.2. ЗНАЧИМИ НАУЧНИ-ПРИЛОЖНИ ПОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2025 г.

2.2.3. Предложение на секция „Лесовъдство и управление на горските ресурси“

Разработена е оригинална методика за интегрирана оценка на състоянието на полезащитните горски пояси в България, базирана на пет ключови структурни, функционални и здравни индикатора. Чрез наслагващ анализ се извежда обобщена оценка, позволяваща класифициране на поясите в три категории според тяхното състояние. Методиката е успешно тествана в Южна Добруджа и е приложима за всички полезащитни пояси в страната, независимо от произход, състав и възраст. Тя представлява ефективен инструмент за вземане на управленски решения и планиране на възстановителни дейности, а резултатите са публикувани в списание *Forests* (Q1) (Dodev et al., 2025).

A Methodological Approach for the Integrated Assessment of the Condition of Field Protective Forest Belts in Southern Dobrudzha, Bulgaria

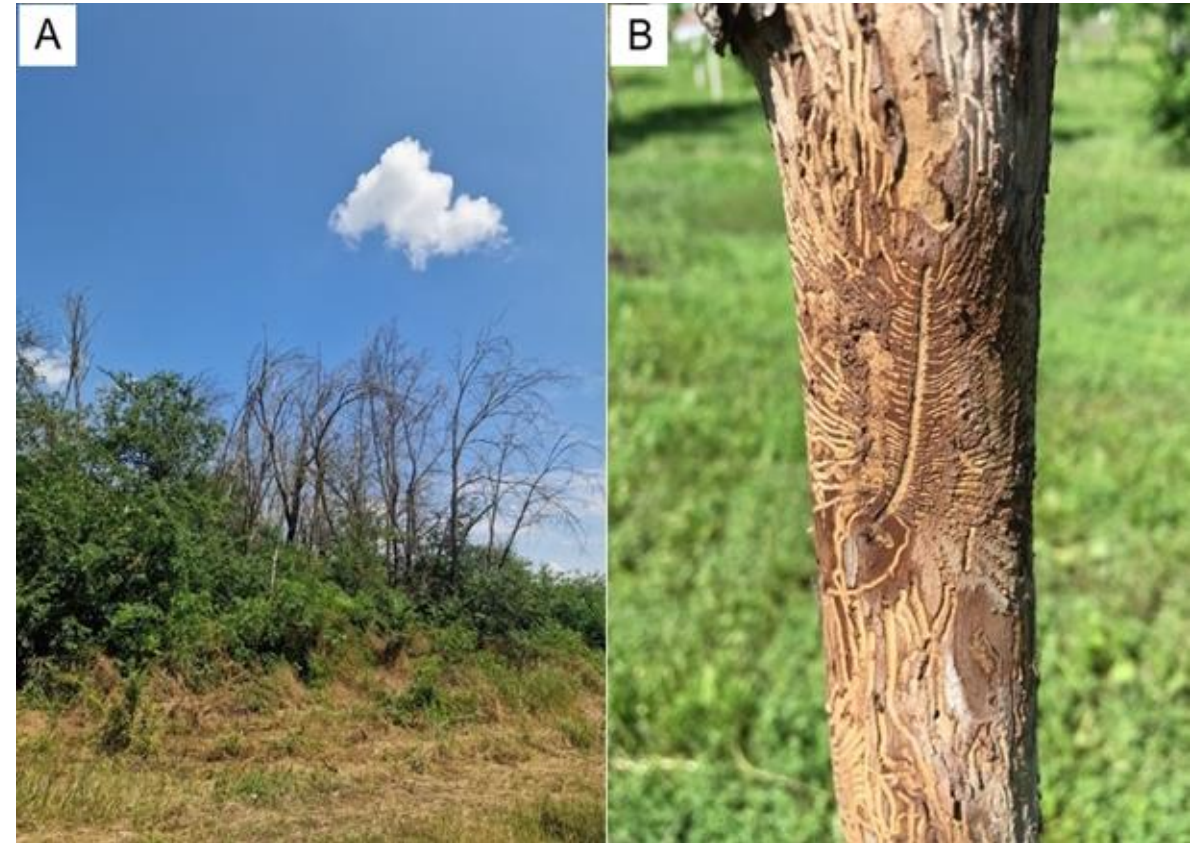

Фиг. 1. Индикатори за оценка на състоянието на полезащитните горски пояси

2.2. ЗНАЧИМИ НАУЧНИ-ПРИЛОЖНИ ПОСТИЖЕНИЯ ПРЕЗ 2025 г.

2.2.4. Предложение на секция „Ентомология, фитопатология и ловна фауна“

Проведен е мониторинг на полезащитни горски пояси в Североизточна България, при който е установено масово съхнене на *Ulmus*, *Quercus*, *Acer* и *Fraxinus* вследствие на засушаване, болести и вредители. Идентифицирани са ключови патогени и вектори, включително Холандска болест по полския бряст и ново за България и Европа взаимодействие между *Quercus rubra* и *Biscogniauxia mediterranea*, както и повреди по ясени от пеещи цикади. Разработена е методика за интегрирана оценка на състоянието на поясите, подпомагаща управленски решения и планиране на възстановителни лесовъдски дейности (Георгиев и др., 2025; Георгиева и др., 2025; Иванов и др., 2025; Dodev et al., 2025).

Фиг. 1. Индикатори за оценка на състоянието на полезащитните горски пояси

3. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

3.1. Международни научни мрежи и програми

Активно участие на учени от ИГ–БАН в европейски и международни научни мрежи и програми: COST, ICP Forests, Erasmus+, IPA, Horizon Europe, Biodiversa+.

Развиват се устойчиви партньорства с университети и научни институти в Австрия, Франция, Сърбия, Северна Македония, Турция, Словакия и др.

Участие в ключови COST акции (CA 20118, CA 20132 – Urban Tree Guard), международни мониторингови програми (ICP Forests, ICP M&M) и LTER мрежи.

Дългогодишен принос на ИГ–БАН към международния мониторинг на горските екосистеми (160 постоянни пробни площи в България).

Активно присъствие на учените в международни конференции и научни форуми с представяне на резултати и обмен на експертиза.

3. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

3.2. Международен научен принос и въздействие

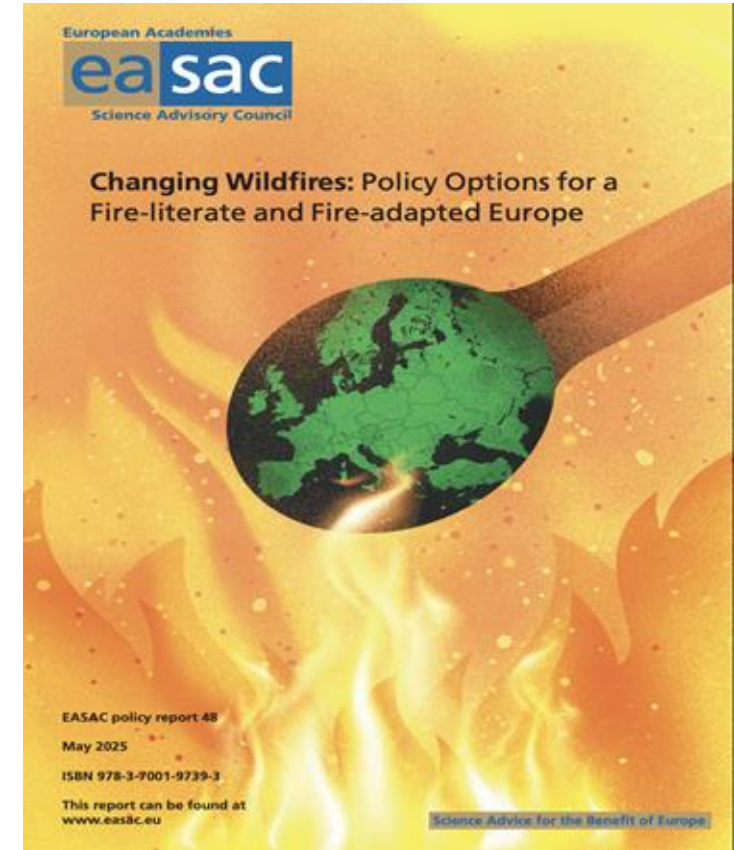
Реализирани експертни дейности по проекти на ЕС (IPA – Северна Македония; SpongeCity – адаптация на градовете към климатичните промени).

Авторски принос на ИГ–БАН към доклада на EASAC *Changing Wildfires: Policy Options for a Fire-literate and Fire-adapted Europe*, официално признат от Европейската комисия.

Международното сътрудничество води до съвместни публикации с чуждестранни учени; формиране на международни научни колективи; подготовка и подаване на проектни предложения по Horizon Europe и други програми.

Изграждане на дългосрочен научен капацитет, трансфер на знания и внедряване на иновативни подходи в горската наука.

Утвърждаване на ИГ–БАН като надежден международен партньор в областта на устойчивото управление на горите, биоразнообразието и климатичните политики.

Фиг. 1. Индикатори за оценка на състоянието на полезащитните горски пояси

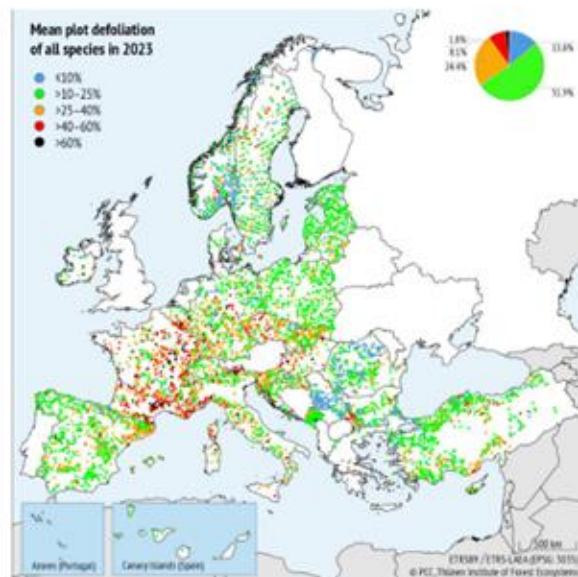
3. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Web Address: <http://icp-forests.net/>

Description of Network

The International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests (ICP Forests) was launched in 1985 under the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution (Air Convention, formerly CLRTAP) of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE).

ICP FORESTS

2024

Forest Condition in Europe The 2024 Assessment

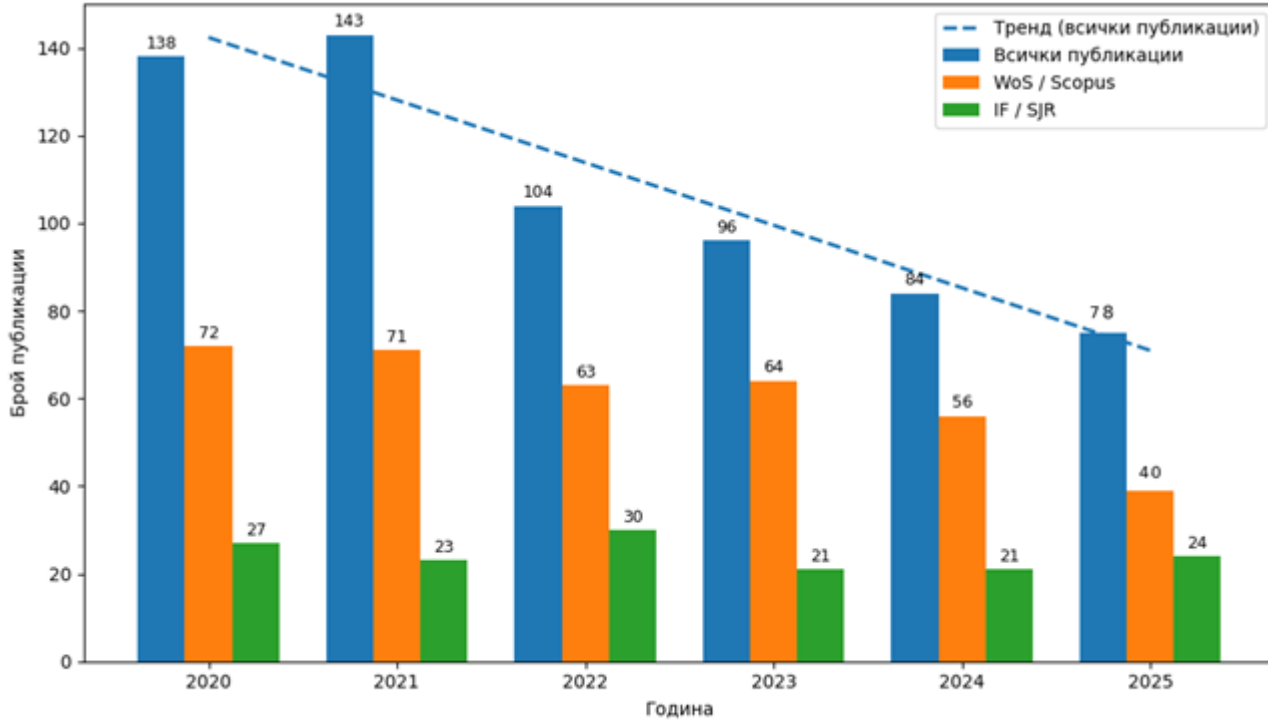
ICP Forests Technical Report under the UNECE Convention on Long-range Transboundary Air Pollution (Air Convention)

CLRTAP

wge Working Group on Effects of the Conventions on Long-range Transboundary Air Pollution

THÜNEN

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2025 г.

През 2025 г. са публикувани 78 научни статии или средно **по 1,4 бр. на** изследовател.

С 0 статии са 6-ма учени /от тях 4-ма нехабилитирани и 2 хабилитирани/ и 15 докторанта.

С 1 до 3 статии са 18 учени / от тях 11 хабилитирани и 7 нехабилитирани/ и 10 докторанта.

С 4 до 10 статии са 12 учени / от тях 9 хабилитирани и 3 нехабилитирани/ и 1 докторант.

Със 11 и повече статии са 3-ма учени /хабилитирани/ - М.Георгиева, Г.Георгиев, П. Глогов

Научни изследователи – 58, от които:

учени – 36

(по секции: ГЕ-9, ЛУГР- 10, ГГФК-6, ГЕФЛ- 11)

докторанти – 28

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2025 г.

Публикации

Отношение Реферирани : Нереферирани
41:37 (2025г.), 56:28 (2024г.), 64:32 (2023г.)

Горска ентомология,
фитопатология и ловна фауна

публикации – 32

IF, SJR – 10

Лесовъдство и управление
на горските ресурси

публикации – 34

IF, SJR – 4

Горска екология

публикации – 22

IF, SJR – 9

Горска генетика,
физиология и култури

публикации – 8

IF, SJR – 2

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕИНОСТ ПРЕЗ 2025 Г.

Dodev, Y., Georgiev, G., Georgieva, M., Ivanov, V., Georgieva, L. (2025). *A methodological approach for the integrated assessment of the condition of field protective forest belts in Southern Dobrudzha, Bulgaria*. *Forests*, 16, 1184, 1–19. <https://doi.org/10.3390/f16071184>. **IF (WoS): 2.5; Q1.**

Mihajlovski, B., Zhiyanski, M. (2025). *Global forest fire vulnerability assessment methods: A comparative analysis and applications in different landscapes*. *Fire*, 8(10), 380. <https://doi.org/10.3390/fire8100380>. **SJR (Scopus): 0.572; Q1.**

Stankova, T., Ogana, F. N., Dimitrova, P. (2025). *Modelling differently defined dominant stand diameters of monospecific forest plantations*. *Croatian Journal of Forest Engineering*, 46(1), 197–212. <https://doi.org/10.5552/crojfe.2025.2505>. **IF (WoS): 2.1; Q1.**

Bratu, I., Dinca, L., Schiteanu, I., Mocanu, G., Murariu, G., Stanciu, M., Zhiyanski, M. (2025). *Sports in natural forests: A systematic review of environmental impact and compatibility for readability*. *Sports*, 13(8), 250. <https://doi.org/10.3390/sports13080250>. **IF (WoS): 3.3; Q1.**

Hlásny, T., Perunová, M., Modlinger, R., Blake, M., Brazaitis, G., Csóka, G., de Groot, M., Duduman, M.-L., Faccoli, M., Georgieva, M., Georgiev, G., Grodzki, W., Hartmann, H., Hirka, A., Hoch, G., Jactel, H., Jonsell, M., Kolšek, M., Krokene, P., Melin, M., Milanović, S., Økland, B., Pernek, M., San Martin, G., Schroeder, M., Seidl, R., Vakula, J., Ylioja, T. (2025). *Perspectives: State of national forest damage survey programmes in Europe and ways toward improved harmonization and data sharing*. *Forest Ecology and Management*, 597, 123111. <https://doi.org/10.1016/j.foreco.2025.123111>. **IF (WoS): 3.7; Q1.**

Hlásny, T., Modlinger, R., Gohli, J., Seidl, R., Krokene, P., Bernardinelli, I., Blaser, S., Brazaitis, G., Brazaitytė, G., Brockhoff, E. G., Csóka, G., Dobor, L., de Groot, M., Duduman, M.-L., Faccoli, M., Georgieva, M., Georgiev, G., Grodzki, W., Hartmann, H., Hirka, A., Hoch, G., Jabłoński, T., Jactel, H., Jonsell, M., Kolšek, M., Melin, M., Milanović, S., Nețoiu, C., Nieberg, M., Økland, B., Pernek, M., Perunová, M., Schafstall, N., Schroeder, M., Steyrer, G., Vakula, J., Wohlgemuth, T., Ylioja, T., Liebhold, A. (2025). *Divergent trends in insect disturbance across Europe's temperate and boreal forests*. *Global Change Biology*, 31(11). <https://doi.org/10.1111/gcb.70580>. **IF (WoS): 12.0; Q1.**

Papek, E., Derlić, A., Melin, M., Roques, A., Cocos, D., Schroeder, M., Pernek, M., Avtzis, D., Zolubas, P., Williams, D., Pajares, J., Sarikaya, O., Pavlin, R., Belilov, S., Gossner, M. M., Seehausen, M., Wierzbicka, A., Kundtner, L., Stauffer, C., Schebeck, M. (2025). *Complex population genetic structure of the bark beetle predator *Thanasimus formicarius* (L.) (Coleoptera: Cleridae) across its European range*. *Agricultural and Forest Entomology*, 27, 437–451. <https://doi.org/10.1111/afe.12677>. **IF (WoS): 2.126; Q1.**

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2025 г.

РЕАЛИЗАЦИЯ НА НАУЧНИ ПРОДУКТИ

DbhRestore – програма за определяне на диаметъра на гръдна височина на дърветата в бялборовите култури чрез диаметъра в основата на стъблата, с опция за прецизиране на прогнозите на ниво насаждение (Станкова, Ферезливе, Колев)

BiomassFunctions – пакет от програми, чрез които се изчислява надземната дървесна биомаса на едностъблени и издънкови индивиди от основни видове, клонове и вариетети бързорастящи широколистни, подходящи за култивиране в енергийни култури у нас: хибридна черна топола, бяла акация, върба и пауловния (Станкова)

ClimGYM – веб-базиран симулатор за растежа и производителността на бялборовите култури в България в условията на климатични промени (Станкова)

The screenshot shows a spreadsheet interface for the BiomassFunctions package. It includes a header table with columns for 'Клон', 'Хабитус', 'Климатичен район', 'Модел (съкр.)', 'Входни данни', and 'Коэф. на детерминация'. Below this, there are several rows of data for different models (BLCN1, BLCN2, BLCN3, BLCN4) with their respective input parameters and coefficients. A yellow box contains definitions for the input parameters: d0 (cm), d1.3 (cm), h (m), SN, A1 (годни), and Sp (m2). At the bottom, there are three numbered steps: 1. Въведи входните данни, 2. Натисни Ctrl + E, and 3. Копирай и съхрани резултатите в друг файл. The bottom of the spreadsheet shows a row of tabs for different files, including 'Обобщени_Р.блг.', 'Умерен_Agathef_1сгб.', 'Умерен_Agathef_изд.', 'Умерен_ВЛ_1сгб.', 'Умерен_ВЛ_изд.', 'Умерен_14551_1сгб.', 'Умерен_14551_изд.', and 'Умерен_NNOV_1сгб.'.

Клон	Хабитус	Климатичен район	Модел (съкр.)	Входни данни	Коэф. на детерминация
BL	издънков	умерено-континентале	BLCN1	h, d1.3, Sp	0,848
			BLCN2	A1, d0	0,819
			BLCN3	h, d1.3	0,815
			BLCN4	SN, d1.3	0,928

Definitions:
d0 (cm) - диаметър в основата на водещия латорасъл (или стъблото)
d1.3 (cm) - диаметър на гръдна височина на водещия латорасъл (или стъблото)
h (m) - дължина на водещия латорасъл (или височина на стъблото)
SN - брой издънки на тъпа
A1 (годни) - възраст на тъпа
Sp (m2) - растителна площ на едно растение

Steps:
1. Въведи входните данни
2. Натисни Ctrl + E
3. Копирай и съхрани резултатите в друг файл

Output columns: BLCN1 (kg), BLCN2 (kg), BLCN3 (kg), BLCN4 (kg)

Фиг. 1. Част от BiomassFunctions пакет

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2025 г.

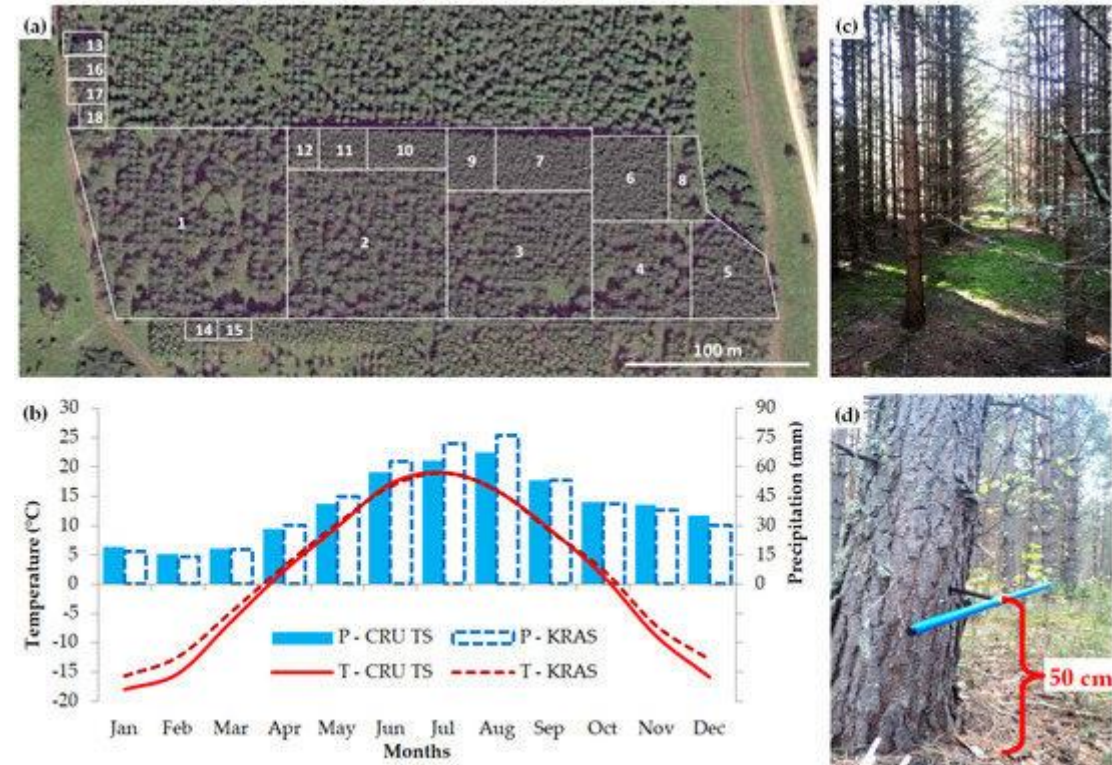
РЕАЛИЗАЦИЯ НА НАУЧНИ ПРОДУКТИ

До днешна дата е актуална реализацията на **41 продукта, които** обхващат над четири десетилетия научно-приложна дейност в областта на горското стопанство, лесоустройството, екологията и агролесовъдството, включително експертни оценки, методики, нормативни разработки, стандарти и софтуерни решения.

Те осигуряват научна и практическа основа за инвентаризация, мониторинг, оценка, планиране и устойчиво управление на горските ресурси в България – от резервати и защитени територии до стопански и енергийни насаждения.

Значителна част от разработките са внедрени в практиката на държавната администрация и горските предприятия или са предоставени като свободно достъпни инструменти за подпомагане на адаптираното управление в условията на климатични промени.

Сред най-важните научно-приложни продукти се открояват разработването и внедряването на национални информационни системи за лесоустройство и отчет на горския фонд (ЕСПС, база данни на горския фонд, IGWOOD), нормативни и методически решения за парична и интегрирана стойностна оценка на горите, екологични и лесовъдски оценки на защитени територии и стопански насаждения, както и методики за устойчиво управление, възобновяване и възстановяване на гори, засегнати от биотични и абиотични фактори.

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2025 г.

ЦИТИРАНИЯ

Откритите цитирания на публикации на учени от ИГ-БАН през 2025 г., в списък, генериран от системата SONIX, са 556 бр.

(644 през 2024г., 595 през 2023 г.; 603 през 2022 г.; 604 през 2021 г.).

Броят на цитираните публикации за 2025 г.е 230.

Горска ентомология, фитопатология и ловна фауна: цитирания 252; в WoS и Scopus- 168

Горска екология :
цитирания 192; в WoS и Scopus- 148

Горска генетика, физиология и култури :
цитирания 125; в WoS и Scopus- 89

Лесовъдство и управление на горските ресурси :
цитирания 128, в WoS и Scopus- 98

5. УЧАСТИЕ НА ЗВЕНОТО В ПОДГОТОВКАТА НА СПЕЦИАЛИСТИ

През 2025г. в ИГ-БАН са се обучавали 28 докторанта (21 за 2025г., 21 за 2024г., 18 за 2023г.; 18 за 2022г.), от които:
3 редовно обучение и 22 задочно обучение и 3 на самостоятелна подготовка.

Докторантите се обучават в 6 докторски програми, за които ИГ-БАН е получил акредитация от НАОА: Горски култури, селекция и семепроизводство; Лесоустройство и таксация;
Лесовъдство (вкл. Дендрология); Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите;
Почвознание; Екология и опазване на екосистемите.

През отчетната година успешно са защитили 2 докторанта: д-р Стела Гюдорова - 20.05.2025 г. и д-р Павел Топалов - 27.06.2025 г.

Фиг. 1. Защита на д-р Стела Гюдорова

5. УЧАСТИЕ НА ЗВЕНТО В ПОДГОТОВКАТА НА СПЕЦИАЛИСТИ

Новоприети през 2025 г. са 4 докторанта задочно обучение:

- 1 – Екология и опазване на екосистемите
- 2 – Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите
- 1 – Лесоустройство и таксация

5. УЧАСТИЕ НА ЗВЕНОТО В ПОДГОТОВКАТА НА СПЕЦИАЛИСТИ

Институт за гората провежда пет специализирани курса за докторанти към ЦО на БАН:

Тема 5.2.2. Биометрични модели за горско-дървесните видове и съобщества

проф. д-р Татяна Станкова

Тема 5.2.3. Защита на горите от насекомни вредители и патогени

чл. кор. Г. Георгиев, проф. д-р М. Георгиева

Тема 5.2.6. Парични оценки на земи и гори

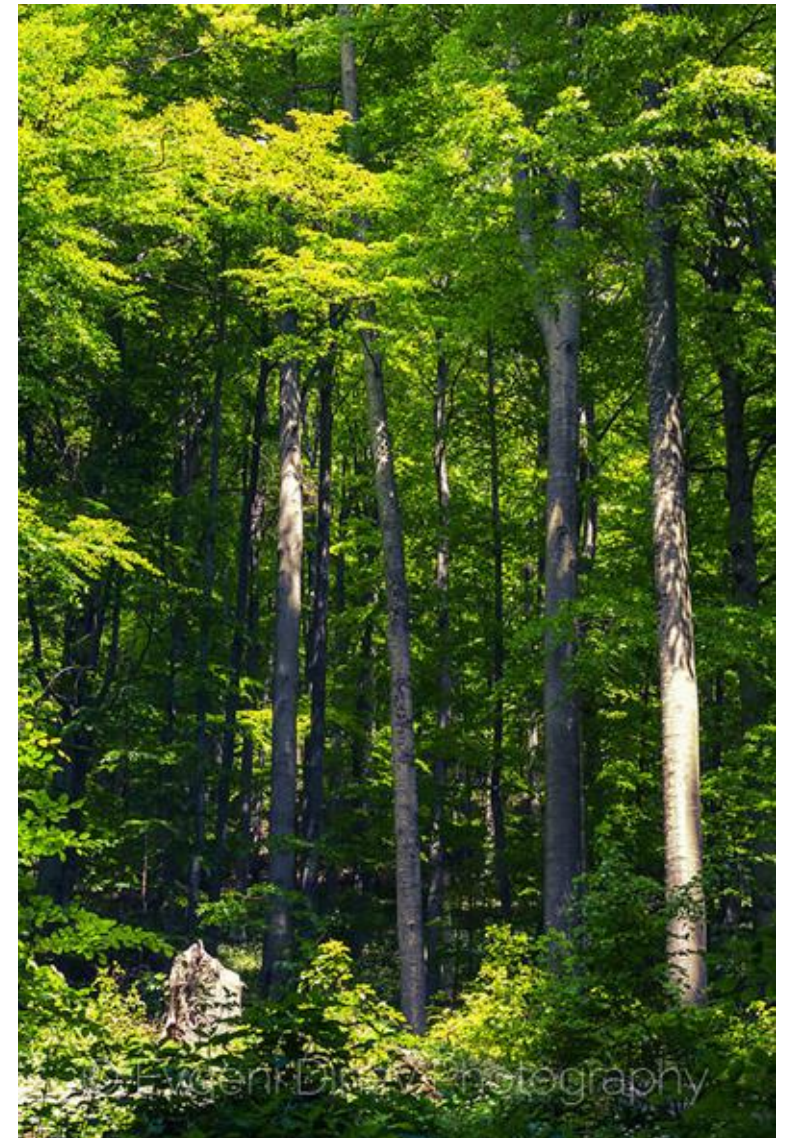
доц. дн Ивайло Марков

Тема 5.2.7. Екология на урбанизираните екосистеми

проф. д-р Миглена Жиянски, проф. дн Сотир Глушков, проф. д-р М. Георгиева

Тема 5.2.8. Сертифицирано управление на горите по схемата FSC

доц. д-р Ивайло Величков

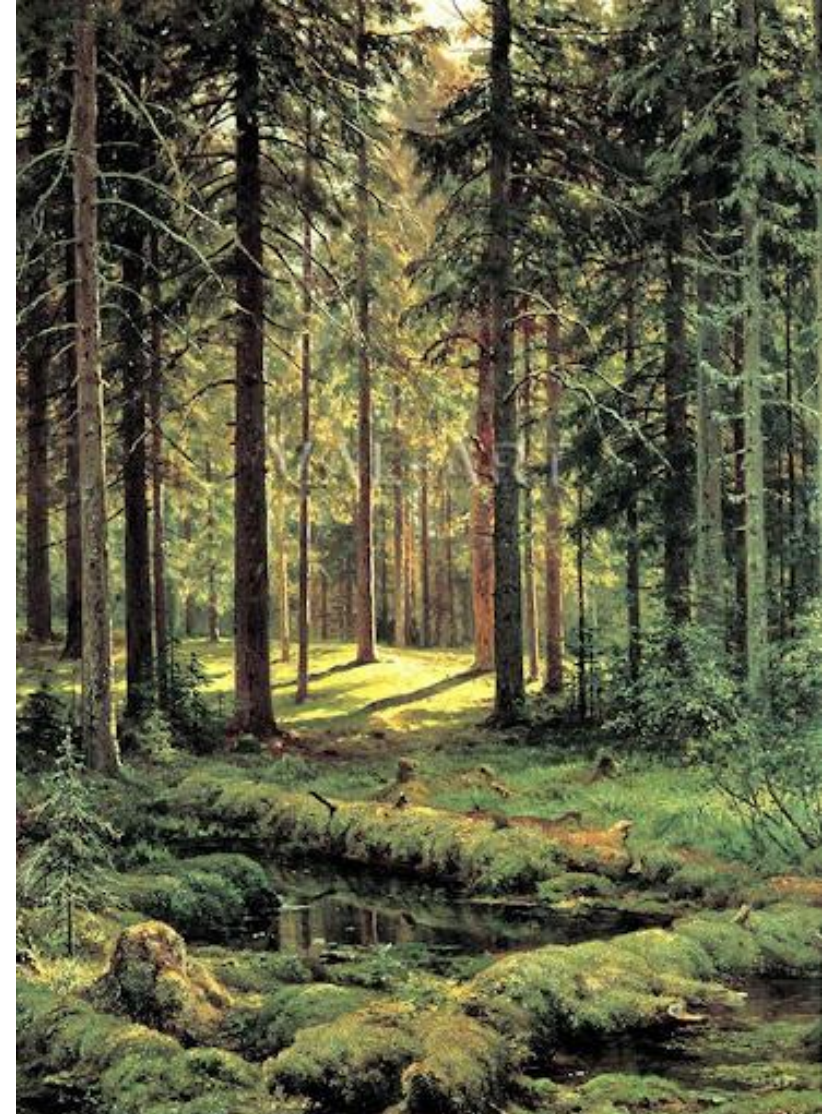

6. УЧАСТИЕ НА ЗВЕНОТО В ПОДГОТОВКАТА НА СТУДЕНТИ

Лекции и спец.курсове, водени от служители на звеното

Гл. ас. Елена Тодорова, лекции по Екомениджмънт в
Софийски Университет "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Гл. ас Тодор Стоянов, упражнения Economics of animal
husbandry в Лесотехнически университет

7. ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Списание “Наука за гората”- кн. 61 (1), 61 (2)
- **10 статии** (2024- 3 кн.- 25 статии+ 1 спец.
издание- 25 статии)

Silva Balcanica- кн. 26 (1), 26 (2), 26 (3) - **18
статии** (2024- 3кн., 25 статии)

Начало За списанието Издания Етични правила Указания към авторите Указания към рецензентите Редакционна колумна Контакти English(Anglisksa)

Наука за гората – периодично издание на Институт за гората, БАН

PENSOPFT About Pensopft Books Journals News & Blog Contact Register | Login

SILVA BALCANICA Search the journal... Submit manuscript

About News Articles Issues Authors Guidelines Editorial Team Contacts

Most Visited Papers
Highly Accessed Papers
Most Active Editors
Most Active Reviewers
Most Productive Authors

EMAIL ALERT
Email
Sign up

Silva Balcanica is an International Scientific Journal. Original and unpublished results of investigations of all aspects of forest ecosystems and landscapes of Balkan Peninsula, Central and Southern Europe will be published. Silva Balcanica is published by Forest Research Institute – Bulgarian Academy of Sciences (FRI-BAS). Scientific analysis of practical results as well as investigations in the forest sciences, including forest ecology; forest soil science; forest genetics, tree breeding and plantation forestry; biometry and silviculture; forest economy and management; forest entomology and pathology; ecology and management of game fauna, urban forestry and green infrastructure, are accepted.

Critical and constructive articles on scientific publications or events in the field of forestry and forest science are also welcome.

7. СПЕЦИАЛИЗИРАНА БИБЛИОТЕКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

През отчетната 2025 година- 89 читатели
(45 от ИГ, 30 – външни (11 от СУ))

През годината фондът на библиотеката се е увеличил с 68 библиотечни единици на обща стойност 855.95 лв.

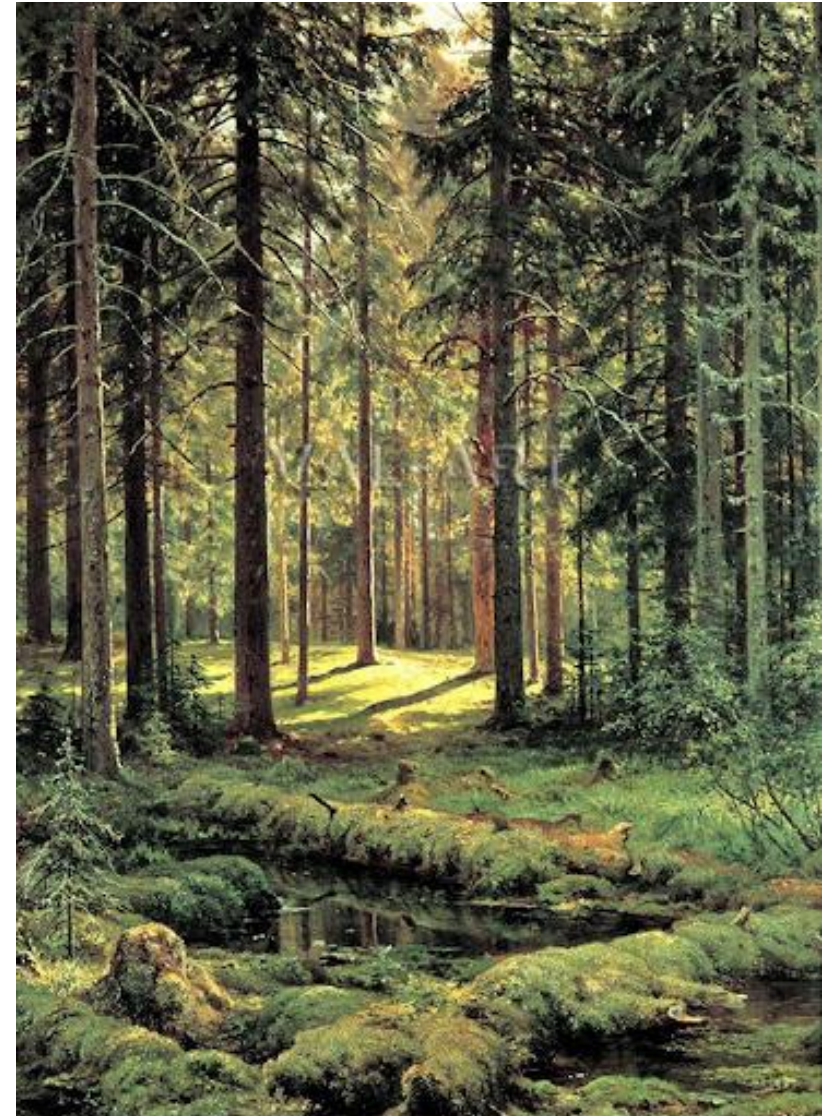
През 2025 год. бе извършена инвентаризация на 20% от фонда на библиотеката и не бяха установени липси.

Общият фонд на библиотеката е 41863 тома, от тях 18758 са книги, 22130 периодични издания и 975 – специализирани видове.

Посещенията в библиотеката са 512, а раздадената литература 802 библиотечни единици.

Национален абонамент на Science Direct – пълнотекстова база данни, която съдържа над 2500 заглавия и над 20000 книги , както и Scopus – най-голямата реферативна и цитатна база от данни

През новата 2026 год. ще започне описание на периодичните издания и списания и качването им в онлайн каталога на БАН .

7. ДЕЙНОСТИ НА ОБИГ ВЕЛИНГРАД ПРЕЗ 2025 г.

Ръководител база: доц.д-р Ангел Ферезлиев

1. Научно-изследователска дейност:

Извършена е теренна работа -инвентаризация на 12 експериментални площи, заложи в дугласкови култури на територията на ТП ДГС Алабак-Велинград, ТП ДГС Ракитово и УОГС -Юндола. Площите са заложи и се изследват във връзка с дългосрочна дейност по съставяне на справочна база за дугласката в Западните Родопи.

2. Обособена е лаборатория по дендрохронология по проект „Адаптирано стопанисване на горски насаждения в условията на климатични промени: пилотно изследване на култури от бял бор (*Pinus sylvestris* L.)“ с ръководител проф.д-р Татяна Станкова. Закупени са скенер с висока резолюция и цялото друго необходимо оборудване, софтуер и аксесоари, необходими за обзавеждане на една такава лаборатория по дендрохронология .

7. СПЕЦИАЛИЗИРАНА БИБЛИОТЕКА НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

През отчетната 2025 година- 89 читатели
(45 от ИГ, 30 – външни (11 от СУ))

През годината фондът на библиотеката се е увеличил с 68 библиотечни единици на обща стойност 855.95 лв.

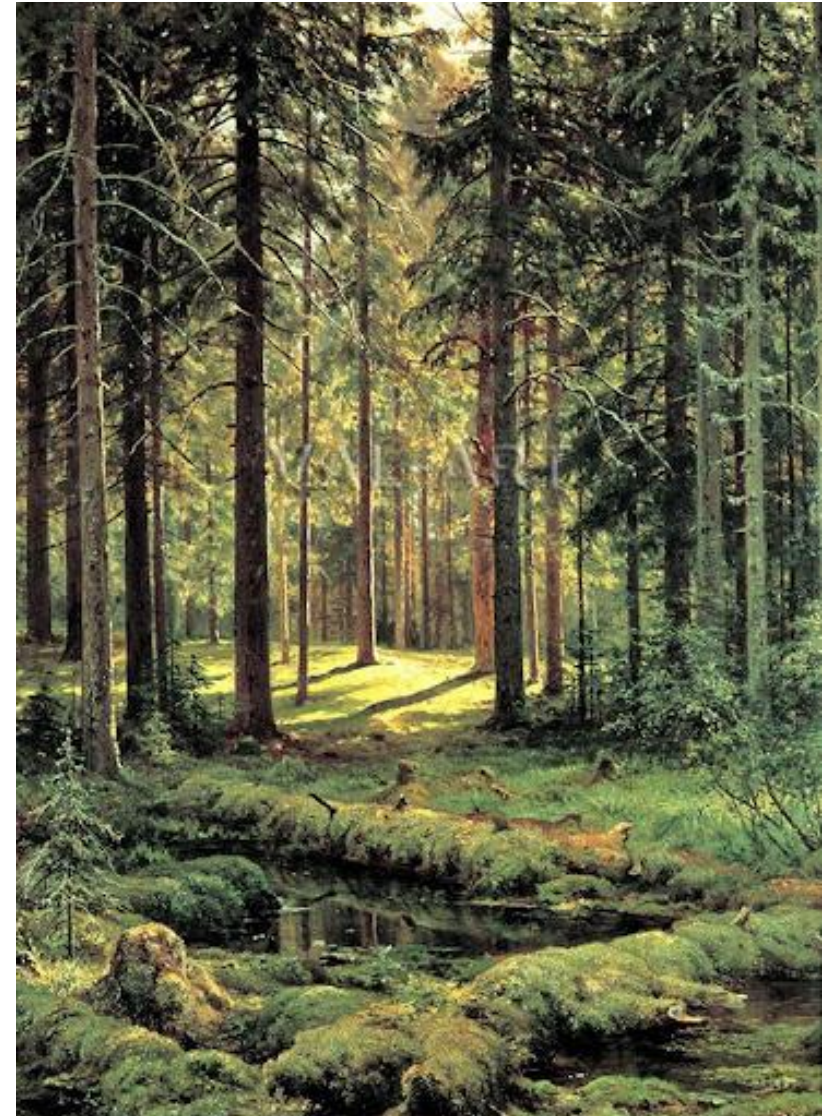
През 2025 год. бе извършена инвентаризация на 20% от фонда на библиотеката и не бяха установени липси.

Общият фонд на библиотеката е 41863 тома, от тях 18758 са книги, 22130 периодични издания и 975 – специализирани видове.

Посещенията в библиотеката са 512, а раздадената литература 802 библиотечни единици.

Национален абонамент на Science Direct – пълнотекстова база данни, която съдържа над 2500 заглавия и над 20000 книги , както и Scopus – най-голямата реферативна и цитатна база от данни

През новата 2026 год. ще започне описание на периодичните издания и списания и качването им в онлайн каталога на БАН .

8. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА - БАН

Конкурс за Директор на ИГ-БАН

10/01/2025

Документи на кандидати за участие в избор на директор на ИГ – БАН, подадени по открита процедура за избор на директор на ИГ – БАН, публикувана в интернет страницата на БАН от 01.11.2024 г.

[Правила за провеждане на избор на директори на самостоятелни звена на БАН – PDF документ](#)

Кандидат за участие в избора на Директор на ИГ – БАН е:

1. Професор дн Георги Георгиев

[Научна автобиография на проф. дн Георги Георгиев – PDF документ](#)

[Програма за управление и развитие на Институт за гората – БАН за периода 2025-2029 г. на професор дн Георги Георгиев – PDF документ](#)

Пълният комплект с документи на кандидата за Директор, професор дн Георги Георгиев, е достъпен в библиотеката на ИГ-БАН /хартиен оригинал/.

[Конкурси, Новини](#)

[Forest Research Institute, BAS](#)

ПОКАНА

Акредитирани специалности

Акредитирани специалности по образователна и научна степен „доктор“ в Институт за гората при БАН

О П

- ▶ Профил на купувача
- ▶ Вътрешни правила ОП

Публикации

- ▶ Продукти

Научни конференции

Проекти

Институт за гората към Българска академия на науките е партньор в международния проект "Capacity building on sustainable utilisation of ecosystem services by local communities in mountain regions" (CAPLOCOM), финансиран по Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ-ИПП ТГС между Република България и Република Северна Македония 2014 –2020, който стартира на 05.03.2021 г. с подписването на Договор за субсидия No РД-02-29-68/05.03.2021

8. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНСТИТУТ ЗА ГОРАТА

ТЪРСЕНЕ НА ПУБЛИКАЦИЯ

РАЗШИРЕНО ТЪРСЕНЕ

Търсене по автор, заглавие, ключови думи...

🔍 ТЪРСИ

Насоки за търсене

Намерени: 2

Страница (1/1): 1

ФИЛТРИ

⊗ Изчисти филтрите

Институт за гората – БАН

2025

Сто години „Седмица на гората“ - от миналото към вечността

8 април 2025, Публикация, 🔒 Отворен достъп

Автори: Ферезлиев, Ангел

Посветена на 100 години "Седмица на гората"

Идентификатор: <http://hdl.handle.net/20.500.12641/104776>

8. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНСТИТУТА ЗА ГОРАТА-БАН

През 2025 г. :

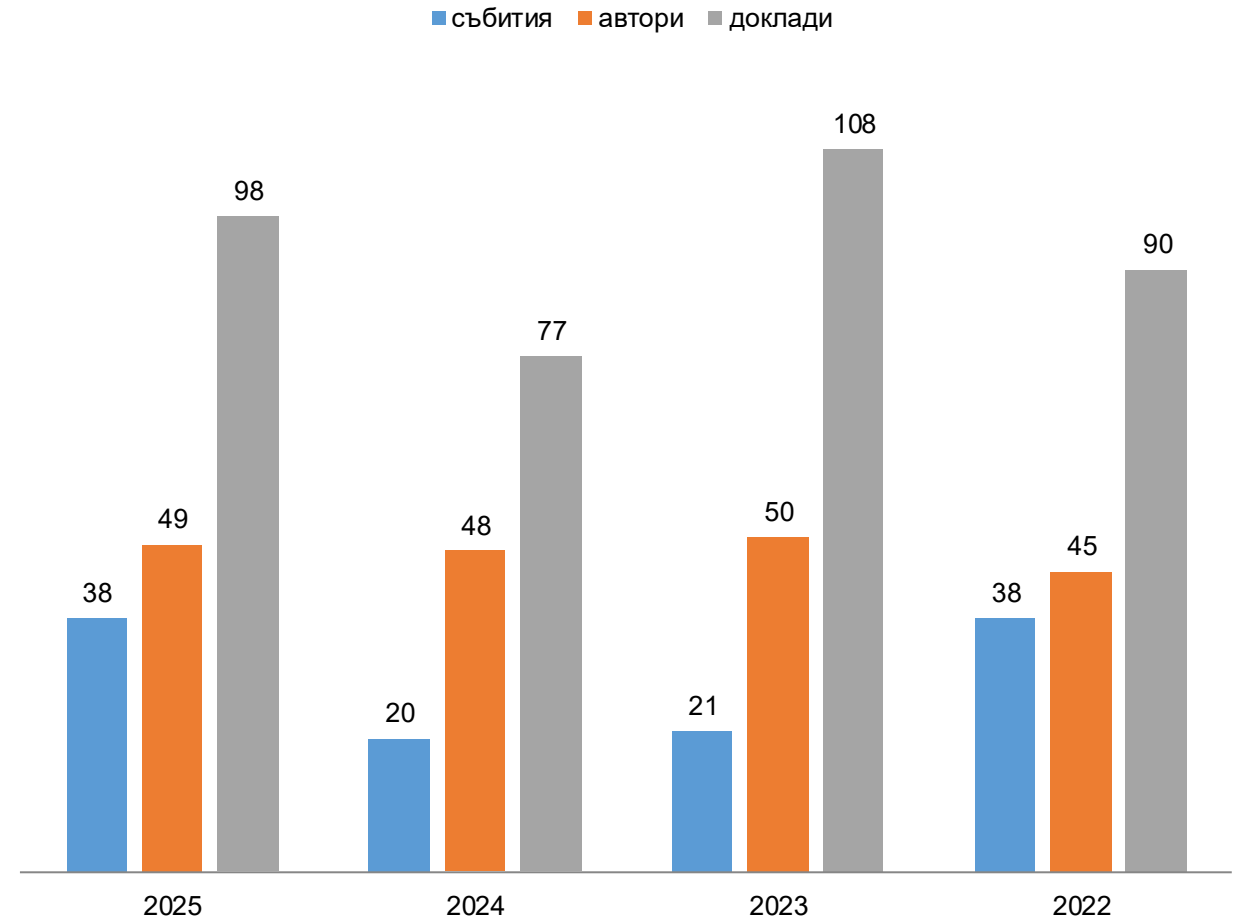
- **49** учени и докторанти от ИГ-БАН

- **98** доклада

- **38** международни и национални научни конференции ОТ ТЯХ:

- **19** в чужбина (5 за 2024, 13 за 2023 г.; 23 за 2022 г.)

Турция (Санлиурфа, Трабзон, Истанбул, Кония, Карапинар); **Румъния** (Яши, Букурещ); **Чехия** (Прага); **Финландия** (Тампере); **Полша** (Люблин); **Испания** (Гранада, Севиля); **Португалия** (Лисабон); **Италия** (Рим, Сардиния); **Германия** (Мюнхен); **Грузия** (Батуми); **Австрия** (Виена), **Румъния** (Яши, Bucharest).

Фиг. 1. Сравнителна графика на броя събития, автори и доклади за периода 2022-2025г.

9. ИЗМИНАЛИ СЪБИТИЯ

Научни форуми

Организиран от звеното международни научни форуми

34-та Международна научна конференция „Екология и управление на горските екосистеми“
05.06.2025 – 06.06.2025г.

34-та Международна научна конференция
Мениджмънт и качество

Екология и управление на горските екосистеми

5 юни 2025 г., гр. София,
Институт за гората - БАН, гр. София,
бул. „Св. Климент Охридски“ №132

ОРГАНИЗАТОРИ:
Институт за гората при Българска академия на науките,
Федерация на научно-техническите съюзи, Съюз на специалистите по качество в България,
Съюз на учените в България

ПРОГРАМА
5 юни 2025 г.

9:00 - 9:30	Регистрация
Първа сесия	Председател: проф. Маргарита Георгиева
9:30	чл. проф. д-р Георги Георгиев - Директор на Институт за гората - БАН
09:30 - 09:40	Откритие на конференцията
09:30 - 09:40	Иванка Делан, Силва Годарова, Павлин Глагов
09:40 - 09:50	Допълнителна информацията процесът в съвкупност от черен бор (<i>Pinus nigra</i> L.) с подлес по възроста (<i>Prunus spinosa</i> L.)
09:40 - 09:50	Ели Павлина-Трайкова
09:50 - 10:00	Опасност на риска от ерозия и нейната интензивност във водосборни на редица <i>Lactuca</i>
09:50 - 10:00	Александър Давков, Алена Ферецова
10:00 - 10:10	Проучване върху възможностите за способност на мушкетари (<i>Pinus</i> spp.) в планински екосистема (Беласица) и екосистема на Мелишката планина, Странджанска Родина
10:00 - 10:10	Александра Желева, Елена Годарова
10:10 - 10:20	Сравнително проучване на вероизползване за развитие на защитна парометра - резервни „Паркостанция“
10:10 - 10:20	Николина Георгиева, Павлин Глагов, Мариян Божикова
10:20 - 10:40	27 години биологична мониторинг на черен березина (<i>Fagus sylvatica</i> L.) и Национален парк „Рила“ - изследване състояние на продуктивност на водосборни, оценка на състоянието и промени за изследване на нива и природното възстановяване
10:20 - 10:40	Кафе-пауза
Втора сесия	Председател: проф. д-р Георги Хитков
10:40 - 10:50	Иванка Делан, Георги Георгиев, Маргарита Георгиева, Веселин Иванов
10:40 - 10:50	Необходимост от реконструкция на възстановяване горски паркови от авария (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.) в Добруджа
10:50 - 11:00	Веселин Иванов, Георги Георгиев, Маргарита Георгиева, Иванка Делан, Силвана Белчева, Милана Кочев, Павлин Марков, Любомира Георгиева, Димитра Петрова
10:50 - 11:00	Здравословно състояние на дървесните видове от род <i>Fagus</i> и възстановяване горски паркови в <i>Ясена, Добруджа</i>
11:00 - 11:10	Георги Георгиев, Маргарита Георгиева, Веселин Иванов, Иванка Делан, Силвана Белчева, Милана Кочев, Павлин Марков, Любомира Георгиева, Димитра Петрова
11:00 - 11:10	Здравословно състояние на дървесните видове от род <i>Fagus</i> и възстановяване горски паркови в <i>Ясена, Добруджа</i>
11:10 - 11:20	Маргарита Георгиева, Георги Георгиев, Веселин Иванов, Иванка Делан, Силвана Белчева, Милана Кочев, Павлин Марков, Любомира Георгиева, Димитра Петрова
11:10 - 11:20	Здравословно състояние на дървесните видове от род <i>Fagus</i> и възстановяване горски паркови в <i>Ясена, Добруджа</i>

34-та Международна научна конференция за млади учени „Надеждност и риск“
27.11.2025г.

150

Втора международна научна конференция по арбористика

10-11 декември 2025 г., гр. София, Институт за гората
бул. „Св. Климент Охридски“ №132

ОРГАНИЗАТОРИ:
Институт за гората при Българска академия на науките
ARBORING
Учебен професионален център „Горска академия“

ПРОГРАМА
10.12.2025 г. Институт за гората, зала „акад. Борис Стефанов“

Първа сесия	Председател: д-р Павлин Глагов
09:30	чл. проф. д-р Георги Георгиев - Директор на Институт за гората - БАН
09:30 - 09:45	Откритие на конференцията
09:30 - 09:45	Фрэнк Постоуик, Александър Глушков, Сотир Глушков, Десислава Георгиева, Кармело Постоуик, Димитър Бонджиев
09:30 - 09:45	Спонтанно и директно управление на саморазвиващо се екоенно дърво от род <i>Quercus</i> , използващо се в др. Божурци
09:45 - 10:00	Фрэнк Постоуик, Александър Глушков, Сотир Глушков, Десислава Георгиева, Кармело Постоуик, Димитър Бонджиев
09:45 - 10:00	План за управление на див дървесина от род <i>Quercus</i> , използващо се в др. Божурци
09:50 - 10:00	Георги Георгиев, Владимир Сакалов, Маргарита Георгиева, Веселин Иванов
09:50 - 10:00	Броксилен от род <i>Agrilus</i> (<i>Colopletis - Vireosidus</i>), причислен на сушецарна и дървесна гора в България
10:00 - 10:15	Маргарита Георгиева, Веселин Иванов, Георги Георгиев, Мицела Христова, Любомира Георгиева
10:00 - 10:15	Изследване водно-васкулна и патологична адаптация дървесина и храстови растителност в парк "Св. Георги", Добрич, Северозападна България
10:15 - 10:30	Светлана Анисимова, Галина Янчева
10:15 - 10:30	Стандарт за качеството оценка на територията на Столична община - инструмент за прилагане на добра арбористика практика и създаване на устойчиви насаждения
10:30 - 11:00	Кафе-пауза

Втора международна научна конференция по арбористика (ARBORISTICA)
10.12.2025 – 11.12.2025

9. ИЗМИНАЛИ СЪБИТИЯ

Научни форуми

Организиран от звеното международни научни форуми

Петнадесети научен семинар, посветен на 100 години Седмица на гората „Век от вечността в създаване, опазване и грижа“
15.04.2025 – 16.04.2025г.

Нац. Конф. «Иновации за превенция и управление на горски пожари в условия на климатични промени» 27.10.2025г.

Нац. конф. „Кръгова икономика – актуални проблеми и изследвания“ - 28.10.2025г.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
Институт за гората

ПЕТНАДЕСЕТИ НАУЧЕН СЕМИНАР

посветен на 100 години Седмица на гората
„Век от вечността в опазване и грижа!“
15-16 април 2025 г.

ОРГАНИЗАТОРИ:
Институт за гората при Българска академия на науките,
Секция „Лесотехнически науки“ към СУБ

ПРОГРАМА

15 април 2025 г. Институт за гората, зала „акад. Борис Стефанов“

Първа сесия	Председател: чл. кор. Георги Георгиев
11:00	чл. кор. д-р Георги Георгиев Откриване на научния семинар
11:00 - 11:10	Bojan Mihajlovski, Miglena Zhyanski Forest fire risk assessment: a comparative analysis of methodologies and their application in Orogovo forest ecosystems
11:10 - 11:20	Стоян Николов Структура на местопанисвани гори в Югозападна България
11:20 - 11:30	Младен Милков Закономерности в строежа и прираста на средновъзрастни високоствъблени дървостои на обикновен бук (<i>Fagus sylvatica L.</i>) в Централна Стара планина
11:30 - 11:40	Николина Георгиева, Пламен Глогов, Мариян Вожилова Мониторинг на черна боровишка в Национален парк „Рила“
11:40 - 11:50	Антон Антонов Софтуерно планиране на възрени ливани
11:50 - 12:00	Катя Пипорова, Пламен Глогов, Симеон Богданов Проблеми с възстановяване на насаждения с шимлистни култури след природни нарушения
12:00 - 12:30	Кафе пауза
Втора сесия	Председател: проф. д-р Татяна Станкова
12:30 - 12:40	Ивайло Величков, Георги Хинков, Димитър Димитров, Миглена Живанска Структура на гори от обикновен смърч в Югозападна Рила
12:40 - 12:50	Пламен Глогов, Емил Станшев Практически проблеми, свързани с контрола на разпространението и ефективността на инвазивните чужди растителни видове у нас
12:50 - 13:00	Елена Тодорова Фактори и взаимодействия в планинските райони на Португалия: Социологическо изследване чрез количествени карти
13:00 - 13:10	Миглена Живанска Напредък на горските реформи в Република Северна Македония: Хармонизация с европейското законодателство и модернизация на сектора
13:10 - 13:20	Иванко Додев, Васил Иванов, Георги Георгиев, Маргарита Георгиева Реконструкция на палеоклиматни горски павии в Добруджа
13:30 - 14:00	Постерна сесия

9. ИЗМИНАЛИ СЪБИТИЯ

Реализирани са 12 научно-културни и обществени изяви, включващи публични лекции, експертни срещи, образователни събития и медийни участия, насочени към популяризиране на научни резултати, повишаване на обществената информираност и изграждане на връзка между науката, културата и обществото, като дейностите са осъществени с активно участие и ръководство на колектив.

Участие на гл. ас. Тодор Стоянов в интервю на Евронюз България по повод горските пожари в България

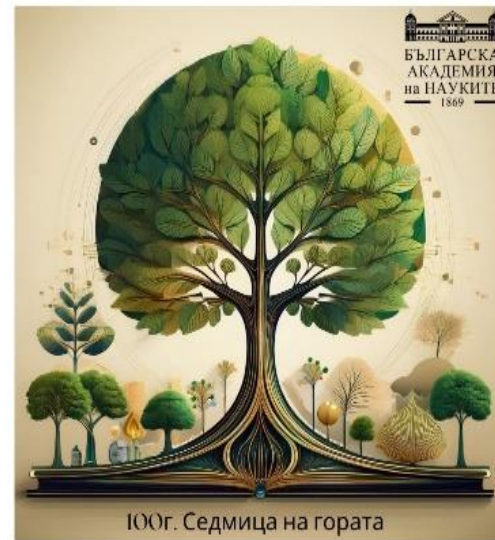

Лекции и практически занятия пред ученици от 50. ОУ „Васил Левски“, Cosmos International School и ПГД „Елисавета Вазова“

9. ИЗМИНАЛИ СЪБИТИЯ

Проведени бяха организирани посещения в рамките на честването на Седмицата на гората (7-13.04.2025) на групи от ученици (1-4 клас) от училища в гр.Велинград и на граждани във връзка с обявените дати за посещение на Регионалния център за историята на горите, горското стопанство и наука, част от ОБИГ-Велинград, ИГ-БАН

Продължаваща дейност по събиране и излагане на експонати, свързани с историята на горското стопанство и наука от региона в Регионален център за историята на горите, горското стопанство и наука (РЦИГГСН)-ОБИГ, Велинград, ИГ-БАН.

10. ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

Шестнадесети научен семинар посветен на Седмицата на гората. Организатори: чл.-кор. Георги Георгиев, проф. д-р Маргарита Георгиева, доц. д-р. Пламен Глогов), **април 2026 г.**

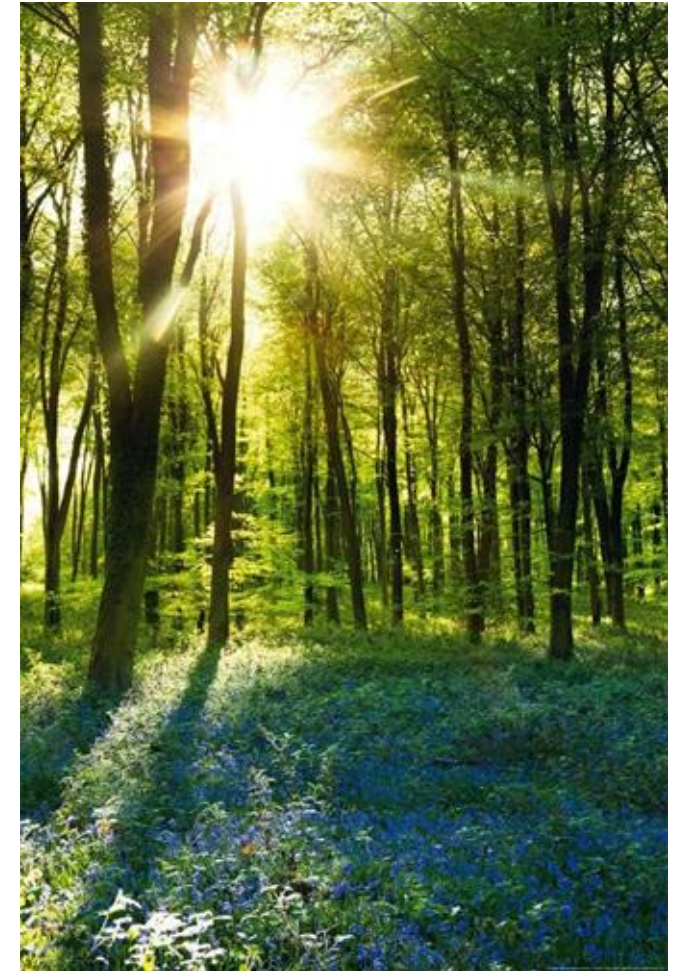
Международна научна конференция „Екология и управление на горските ресурси“. Организатори: чл.-кор. Георги Георгиев, проф. д-р Маргарита Георгиева, доц. д-р. Светлозар Маджов), **юли 2026 г.**

Конференция на Българското ентомологично дружество. Организатори от ИГ: чл.-кор. Георги Георгиев, проф. д-р Маргарита Георгиева, доц. д-р. Гергана Заемджикова), **октомври 2026 г.**

Публично представяне на резултатите на проект с ФНИ „Влошаване на здравословното състояние на полезащитни горски пояси в Североизточна България и възможности за подобряване и реконструкция“. Организатори: чл.-кор. дн. Г. Георгиев. Време на провеждане: **юни 2026 г.**

Публично представяне на резултатите по проект с ФНИ „Мониторинг на насекомите-ксилофаги в гори, засегнати от пожари в Югозападна България“. м. Октомври
Организатори: гл. ас. д-р С. Белилов, **октомври 2026 г.**

Кръгла маса за представяне на резултатите на проект с ФНИ „Популационно-генетични и биологични характеристики на благородния елен (*Cervus elaphus*) в различни местообитания в България за проучване на благородния елен в България“.
Организатори: гл. ас. д-р Чавдар Желев, **септември 2026 г.**

10. ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

16 семинара на тема: „Лесовъдски и здравословни проблеми в горите на България в условията на климатични промени“ по проект “Лесовъдски и здравословни проблеми в горите на България в условията на климатични промени” Организатори: чл.-кор. Георги Георгиев, проф. д-р Маргарита Георгиева, доц. д-р. Йонко Додев).

Кръгла маса по проект LTER-BG – „Национална мрежа за дългосрочни екологични изследвания и мониторинг в България (LTER-BG)“ (Организатор: проф. д-р Миглена Жиянски), март, 2026 г.

Десет Работни срещи и обучения по проект BG16FFPR002-3.023-0001 „Интегриране на екосистемния подход и решения, базирани на природата, в управлението на защитени зони от мрежата Натура 2000“ (Организатор: проф. д-р Миглена Жиянски)

Публикуване на книга: „Методически основи за оценка на увреждания от пожари върху дървесно-храстовата растителност в горските територии“. Разработена и отпечатана с подкрепата на Фонд „Научни изследвания“ по проект „Мониторинг на насекомите-ксилофаги в гори, засегнати от пожари в Югозападна България“

Акредитация на докторантска програма „Екология и опазване на екосистемите“ – 2.11.2026 г.

Специализирани курсове за докторанти – 06–09.2026 г.

Софийски фестивал на науката- 14-17 май 2026 г.

11. ИЗВОДИ

1. ИГ-БАН е ключов национален научен център за горите и екосистемите

Институтът осигурява солидна научна основа за:

- устойчиво управление на горите;
- адаптация към климатичните промени;
- опазване на биоразнообразието;
- национално и европейско докладване;

2. Научните резултати имат директен обществен и икономически ефект

Разработените методики, модели и оценки:

- подпомагат държавни институции и горската практика;
- намаляват риска от екосистемни щети;
- създават предпоставки за устойчиво използване на ресурсите и кръгова икономика.

3. Силата на Института е в интердисциплинарността

Най-значимите резултати възникват там, където се срещат:

- екология + социални науки;
- лесовъдство + технологии;
- ентомология + климатология + управление.

Това е стратегическо предимство, което трябва целенасочено да се развива.

4. Необходим е фокус върху бъдещото развитие на кадрите

Данните ясно подсказват нуждата от:

- стимулиране на по-младите учени и докторантите за активни публикации;
- по-силно въвличане на нехабилитирани учени в международни екипи;
- приемственост между поколенията.

A photograph of a snowy forest path. The path is covered in snow and leads through evergreen trees heavily laden with snow. In the background, a bright sunburst effect is visible, creating a warm, golden glow. The overall scene is peaceful and serene.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

София, 21.01.2026 г.

11. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Наемател	Предмет на договор	Сума, лв.
"Елементрикс" ООД, гр. София	135 кв.м-стол, 25 кв.м-гараж	9 047.24
"Мери хаус" ЕООД, гр. София	100 кв.м, Навес, 43,5 кв.м – част от бивш склад	7 103.23
Веселин К. Петров, гр. София	146 кв.м, част от Работилница	7 881.24
Томи Ст. Томов, гр. София	60 кв.м, Еколог. лаб.	3 238.80
"Джойленд БГ" ЕООД, гр. София	30 кв.м, гараж	1 968.16
"АСЗ груп" ЕООД	50 кв.м, помещение	2 933.70
"Макра сим" ООД, гр. София	12 кв.м, помещение	985.42
"Карс транс 2021 " ЕООД, гр. София	9 кв.м, помещение	129.57
"Кодаф" ЕООД, гр. Велинград	18 кв.м, помещение	1 478.64
"Арксистем" ЕООД, гр. Велинград	49 кв.м, 3 стаи	4 025.28
Веселка Гюлева, гр. София		600.00
<i>Общо получена сума: 39 391,28 лв.</i>		

Дължимите на Партида Развитие на БАН (50 %) към 31.12.2025 г. са преведени в пълен размер - **19 718, 85 лв.**

12. КРАТЪК АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Получени приходи, свързани с научни проекти:	462 188 лв.
<i>Средства по договори с държ. предприятия към МЗХГ</i>	<i>16 340 лв.</i>
<i>Средства по договори с ИАОС</i>	<i>151 780 лв.</i>
<i>Приходи от такси</i>	<i>5 410 лв.</i>
<i>Приходи по договори с ДЗЗД Екокарт проект</i>	<i>249 000 лв.</i>
<i>Приходи по договори с други организации</i>	<i>39 658 лв.</i>
Трансфери БАН - програма Мл.учени", финансирана от МОН	1 440 лв.
Трансфер БАН - Получено дарение за членство IUFRO	1 400 лв.
Приходи от наеми	39 391 лв.
Приходи от чужбина – пр. „Carbony”	17 114 лв.
Бюджетна субсидия	3 056 294 лв.
Трансфери от МОН/Фонд НИ за изп. научни проекти	295 000 лв.
Трансфер от ИАОС – пр. BGFFPR002-3.003-0001	18 000 лв.
Трансфер от УХТ Пловдив – пр. BG16RFPR002-1.014-0012-C01	44 000 лв.
Получени приходи, свързани с научни проекти:	462 188 лв.
<i>Средства по договори с държ. предприятия към МЗХГ</i>	<i>16 340 лв.</i>
<i>Средства по договори с ИАОС</i>	<i>151 780 лв.</i>

12. КРАТЪК АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

За заплати и възнаграждения	2 356 270 лв.
За обезщетение по чл. 222 и чл. 224 от КТ	40 712 лв.
Възнаграждения по извънтр. правоотношения	96 866 лв.
Допълн. възнаграждения за изп. научни проекти	351 235 лв.
Осигур. вноски ДОО и ЗО за сметка на работодателя	446 219 лв.
Стипендии	42 501 лв.
Данък сгради и такси смет	10 707 лв.
Вода, горива и енергия	62 577 лв.
Материали	63 415 лв.
Текущ ремонт	1 107 лв.
За външни услуги	57 879 лв.
Командировки в страната	56 275 лв.
Командировки в чужбина	20 051 лв.
Други /поср. чужд. учени, данък сл. МПС, банк.такси/	2 514 лв.
Членски внос в межд. научни организации	1 602 лв.
Закупено компютърно оборудване	31 928 лв.
Закупен стопански инвентар	2 404 лв.
Закупени машини апарати и съоръжения	111 490 лв.
Общо разходи:	3 755 752 лв.

12. КРАТЪК АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Възстановени са неизразходваните средства (в размер 12 224 лв.) по 4 научни проекта, отчетени през 2025 г. на ФНИ.

От общо получените приходи от отдадените под наем имоти към Партида Развитие на БАН са преведени дължимите до 31.12.2025 г. - 19 719 лв.

Наличните парични средства на Института за гората в СЕБРА към 31.12.2025 година са: 1 307 437 лв.

Левовата равностойност на наличните парични средства по валутните банкови сметки на Института за гората към 31.12.2025 година е: 80 466 лв.